

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postcheckkonto Wien Nr. 55070

Kr. 24 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 12. Juni 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Nemčija je nepremagljiva

Fronta in domovina se nahajata v orjaški borbi — Ministra dr. Goebbels in Speer sta govorila vsemu nemškemu narodu v berlinskem Sportpalast-u — Ponosno poročilo o dnevno rastoči nemški oborožitvi — „Na koncu te borbe stoji nemška zmaga“

V soboto popoldan se je zbralo v berlinskem Sportpalast-u več tisoč ročnih in umskih delavcev iz nemške oboroževalne industrije, da bi kot najbolj poklicano neposredno občinstvo na velikem zborovanju NSDAP sprejeli poročila in parole dveh odličnih predstavnikov vlade Reich-a: Reichsministra Speer-a in Reichsministra dr. Goebbels-a. Oba govora sta dala nemškemu narodu vpogled v položaj, v katerem se nahaja Nemčija v zadnji polovici četrtega leta vojne. Medtem, ko je Reichsminister Speer seznanil nemški narod s stanjem nemške oborožitve, v kolikor to dopušča prikrivanje pred sovražnikom, in sicer s stanjem, ki opravičuje popolno zaupanje, je Reichsminister dr. Goebbels zaokrožil v svojih izjavah sliko oboroženega nemškega naroda z vojaškega, političnega in moralnega stališča sigurnosti, ki preinja ves nemški narod kljub divji jezi sovražnikov. Poslušalci so napeto sledili toku izvajanja obeh ministrov ter so jima mestoma burno pritrjevali, manifestirajoč na ta način nezazrljivo edinstvo, ki vlada med režimom in narodom.

Reichsminister Speer je v svojem govoru izjavil med drugim sledeče:

Ze pred letom dni smo se v slovesni uri spomnili storitev nemške oboroževalne industrije. Takrat so bili odlikovani nemški oboroževalni delavci zelo visoko na edinstven način, saj je eden izmed njih — kot prvi Nемец sploh — sprejel Viteški Križ h Križu za Vojne zasluge. Danes govorim tu pred vami, da bi vas seznanil z uspehi, ki jih beleži naša oborožitev v teku enega leta.

Ceprav ne morem našteti nikakih posameznosti, da ne bi dal sovražniku podatkov za napade na našo industrijo, lahko zagotavljam, da je naša oboroževalna industrija storila izredno in orjaško delo. Ze dolgo pred vojno nas je prisilila naša revščina glede raznih surovin do tega, da smo naše gospodarstvo strumno in koncentrično obnovili ter enotnemu vodstvu podredili. Štiriletka je tu zlasti potom obnove dotlej popolnoma primanjkajočih industrij napravila orjaški korak glede produkcije manjkajočih gnoj. V teh štirih letih so računali gospodarski strokovnjaki sovražnega tabora na od leta do leta stalno padajočo nemško oborožitev vsled pomanjkanja surovin.

Ogromne storitve naše oboroževalne industrije

Temu nasproti zamorem danes ugotoviti, da je nemška oborožitev od leta do leta naraščala in da je maja 1943 dosegla na vseh področjih rekordno višino. Zgodovinska zasluga Reichsmarschall-a Hermann Göting-a obstoja v dejstvu,

da je s svojo štiriletko zavaroval obstoj in dvig nemške oboroževalne industrije. Ko mi je Führer meseca februarja leta 1942. postavil precizno nalogo, da naj večkratno pomnožim produkcijo skoro vsega orožja, tankov in municije, se je zdelo ta naloga tako meni kakor tudi mojim sodelavcem sprva kot jedva izvedljiva. Radi tega se je izračunalo, da bi za tako večkratno pomnožitev produkcije trebalo pritegniti večkratno število delavstva, preskrbeti je bilo treba na deset-tisoče orodnih strojev, večkrat pomnožiti pa je bilo treba tudi zaloge železa, bakra, aluminija in drugih kovin, ki jih primanjkuje, razen tega pa bi bilo treba zgraditi nove tovarniške lope, ki bi stale več milijard mark.

V tem času so pričeli razni važni obrati izmenjavati svoje nove fabrikacijske metode, ki so se porodile iz izkušenj prvih let po vojni. Načrtna uporaba teh rezultatov se je izvršila najprej v letalstvu in pozneje pri različnih izdelkih za vojsko. Uspeh je iznenadil. Primera med obrati z isto produkcijo je dokazala, da so posamezne firme potrebovale znatno manj delovnih sil ali manj materiala in manj orodnih strojev, da bi dosegle po številu isto produkcijo v istem času. Brez dvoma so se torej nahajale v industriji številne vodilne glave, ki so na osnovi svojega znanja pri fabrikaciji svojih tvrdk uvedle take izboljšave, da so bili rezultati daleč nad povprečno drugih tvrdk. Te može je bilo treba vključiti z odgovornostjo v splošno oborožitev.

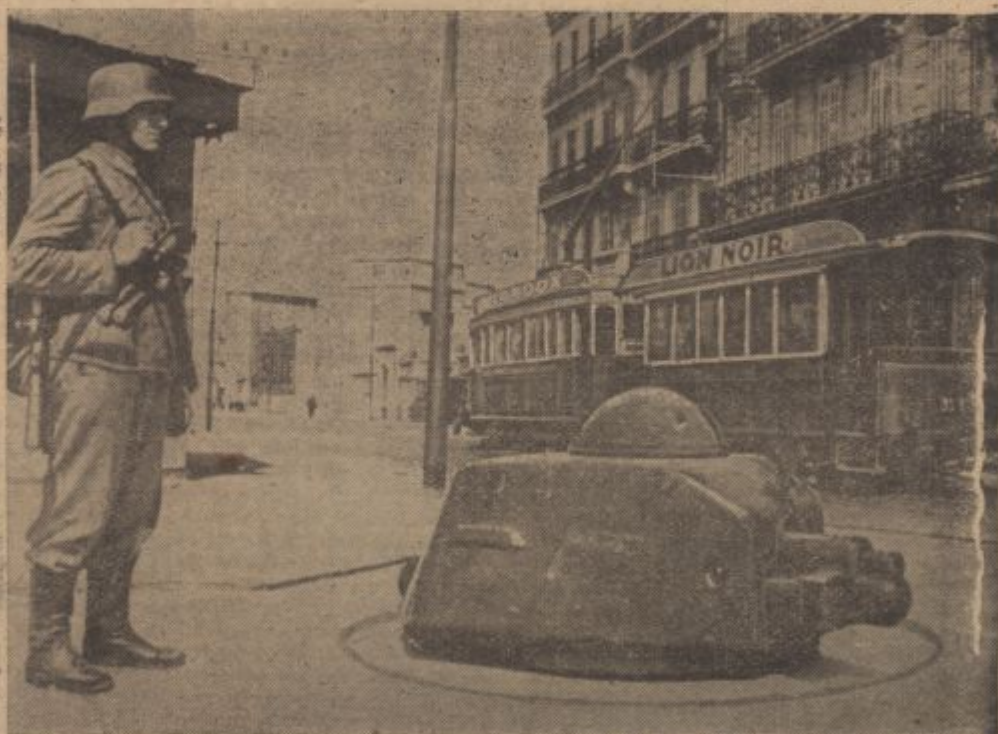
Javnost naj danes izve imena vsaj nekaterih neznanih velmož v oborožitvenem gospodarstvu. Proti njihovi lastni volji jih bomo izpostavili naj-

hovi skromnosti in rezerviranosti. Narod ima pravico, spoznati te može, ki so — deloma že od vsega početka štiriletka — vodili ogromno delo obnove. Tu je Pleiger, ki vodi celokupne premogovno gospodarstvo. Tu je Krauch, ki je izgradil sektor kemije v obsegu, ki je vojno odločilen. Rohling je spravil s svojimi velikimi izkušnjami in energijo produkcijo železa na rekordno višino. Rohland je dvignil fabrikacijo tankov. Werner je spravil letalske motorje na nesluteno višino. Frydag in Hesse sta pomnožila fabrikacijo letalskih celic in opreme. Geilenberg vodi diktatorično fabrikacijo municije. Tyx je pomnožil fabrikacijo orožja. Degenkolb je znatno dvignil produkcijo lokomotiv. Omeniti pa moram nadalje tudi Porachea, ki si je stekel zaslug za razvoj tankov, Müllerja, ki je izboljšal naše topove in drugo orožje, Wolffa, ki nosi odgovornost za razvoj municije skupno z rodi vojske in nadalje moja najozja sotrudnika Saur in Schöber, ki sta prišla prav tako iz industrije. Vsi ti može so samo glave nadaljnjih številnih glav, ki so v najboljših industrijskih podjetjih s svojim znanjem in s gladkim sodelovanjem z rodi orožja ustvarili ogromno delo obnove.

Danes lahko ugotovim s ponosom, da Führerjevih zahtev ne samo nismo dosegli, temveč, da smo jih deloma bistveno prekosili. Od spomladi 1942 se je dosegla večkratna pomnožitev taktarne mesečne produkcije težkih tankov, protitankovskih topov, lahkih, težkih in najtežjih protiletalskih topov, lahkih in težkih poljskih havbic, delokometnih topov, municijskih sort vse do ročnih granat, min in letal. Führer se je pooblastil, da vam nes podam nekaj preciznih podatkov o dvigu produkcije v tem letu.

Skupno izražen je trezn rezultat naših ogromnih naporov sledeči:

Samo v maju leta 1943. so produciralo 6,3krat več vseh naprav mesečni povprečni produkciji leta 1941. pomeni, da smo meseca maja dogotovili več ton municije kot leta 1941. v šestih mesecih. Ta rezultat se dosega s samo 50% več delovnih sil, 132% več surovega jekla, 57% manj bauxita in samo 2% več aluminija. Z malenkostnim povprečnim številom delavcev in materiala smo dosegli torej ogokratno množino municije. Pa še k posameznosti: Mesečno produkcija municije, ki lomi oklopnike 5 cm navzgor, smo od leta 1941. stopnjevali na danšnjih tisoč odstotkov. Celotno stopnjevanje je pri najtežjih vrstah protitankovske municije, ki je leta 1941. niti ni bilo. Municija za lahke poljske havbice se je stopnjevala za

PK-Kriegsb. Gebauer (Atl—Sch).

Auf jede Überraschung vorbereitet
In unmittelbarer Nähe des Strandes sind in den Straßen drehbare Panzerkuppeln eingebaut worden.

za nas pripravljeno, ako bi nekoč postali slabotni. Kaj naj rečem v pohvalo težko preizkušene prebivalstva v področju letalske vojne! Z brezprimernim heroizmom se upira dejstvom zločinskega sovražnega bombnega terorja. Rodbine izgubijo v eni noči vso svojo imovino, včasih očeta, včasih mater včasih cvetoče krdelo otrok. Tako stojijo zjutraj pred razvalinami svoje hiše ali stanovanja, za katerega so vse življenje štedili in delali. Kje naj bi našli drugod utehe, kakor v misli, da so te težke žrtve za nadaljne življenje naroda potrebne in da jih je treba kljub grenkobi v posameznih slučajih pač prenašati in da daje v grenkobi trpljenja samo izravnavo držanje tudi moč prenašanja.

Morda doprinašajo židovski časnikarski hujskani v Londonu in Washingtonu vojni tisto razpoloženje, ki ga pri nemškem narodu pogrešajo. To radi tega, ker te vojne sami — žal — nikdar ne občutijo. Razpoloženje med njihovimi plemenski tovariši v Nemčiji bo najbrže tudi bistveno drugače kakor njihovo lastno. To prihaja od tega, da morajo vojno, ki so jo sami zakrivil, prenašati v meri, ki so si jo zaslužili. Glede razpoloženja vojskujočih se narodov v četrtem vojnem letu je možen prepit. Nationalsocialistično dizejane našega naroda pa je zvišano nad vsakim dvomom.

Mi Nemci delamo in se borimo

Mi Nemci, izpolnjujemo svoje trde vojne dolžnosti, delamo in borimo se z brezprimernim fanatizmom ter varujemo na ta način predpogoje naše bodoče zmage, ki nam ne bo podarjena, temveč jo moramo zaslužiti z veliko nacionalno žrtvijo, pri kateri smo vsi udeleženi. Na tem nationalsocialističnem držanju naroda se odbijajo vsi sovražni poizkusi zapeljevanja. To držanje nam daje moč, da zamoremo tudi vse večne spremljevalne pojave sleherne vojne, udarce in usode, skupno z zvišano obremenitvijo prenašati potrpežljivo ter z zagriženim ponosom. Radi tega tudi ne govorimo o miru, temveč se borimo zanj. V naših ukrepih se urejamo tako, da lahko vzdržimo vojno pod vsemi okoliščinami tako dolgo, dokler sovražnik ne klone k tlom. To je nepremična podlaga in cilj našega celokupnega vojskovanja. Pod nobenimi okolnostmi ne bomo dopustili, da bi se razvilo kako stanje, ki nam ne bi dovolilo dihanja v zadnji četrt uri.

Zakaj smo znižali obrok mesa?

Nenavadno trda zima 1941/42 je dovela do ogromnih izpadkov žita, do totalne izgube zimskih pridelkov ter do zmanjšanja zaloga krompirja in sočivja. Radi tega se je moralo pozneje okrog 1,7 milijonov ton ječmena odtegniti krmiljenju za živino ter uporabiti za prines h krušnemu žitu. Mimo tega se je moralo jeseni 1942 zvišati obrok mesa radi izravnave za velike izpadke na drugih področjih prehranjevanja. To je imeo za posledico znatno zmanjšanje stalaža živine. Priključek na žetev 1943 je sedaj zavarovan. Tudi oskrba s krompirjem in sočivjem je bistveno ugodnejša. Da bi se onemogočile resne posledice za poznejši čas, je bilo treba izravnati prejšnji poseg v stalaž živine. V to svrhu je bilo znižanje obroka mesa 100 gramov na glavo na teden, neizogibno. Temu nasproti pa smo lahko uvedli male izravnave v dodeljevanju masti in kruha. To pa seveda ne zadostuje nadomestiti manjkajočih 100 gramov mesa na glavo in teden v smeri beljakovin. Kljub temu smo se morali odločiti za ta trdi ukrep, kajti naša prehranjevalna politika je uravnovešena dalekovidno.

Če moramo torej v domovini žrtvovati, potem vemo v tej vojni tudi zakaj. Zdi se mi, da so te žrtve, v kolikor se tiče prehrane, znosljive napram žrtvam, ki jih mora prenašati prebivalstvo v področjih letalske vojne že več tednov in mesecev skoraj noč za nočjo. Naši sovražniki napadajo z brutalnim cinizmom premoženje in življenje, da bi tako oslabili vojno moralo prebivalstva. To tudi odkrito priznavajo. Ko pri tem uničujejo nemške kulturne dobrine, se odevajo z večno sramoto. Toda oni hočejo več.

Njihova vojna velja držanju našega naroda. Ubijajo civilno življenje, starčke, žene in deco in se niti ne trudijo prikriti ta infamni krvni teror z odejo humanizma. Anglikanska cerkev je pred par dnevi izjavila hlinjeno, da bombe ne delajo nikakih razlik več med moškimi, ženami in deco. Ta izjava pa je še naravnost mila napram peklenkim izbruhom sovražstva in zmagoslavja v londonskih židovskih listih.

PK-Kriegsbericht Reinsberg (Sch)

Seltener Besuch im vordersten Graben
Bis in die vordersten Stellungen unserer Truppen sind die Helferinnen vom Deutschen Roten Kreuz gekommen, um auch den Soldaten, die schon lange nicht die Bequemlichkeit eines Frontwehramachtheims genießen konnten, mit kleinen Geschenken eine Freude zu bereiten. — Während der Posten das Niemandsland beobachtet, unterhalten sich die anderen Kameraden mit dem ungewohnten Besuch und nehmen dankend die mitgebrachten Zigaretten entgegen.

Terorističnim napadom bo sledilo maščevanje

Mi Nemci ne spadamo k tisti vrsti ljudem, ki pri sovražniku ki hoče naše uničenje, prosijo za milost. Mi vemo, da je proti anglo-ameriškemu bombnemu terorju možno samo eno učinkovito sredstvo: protiteror.

Ves nemški narod je danes prožet samo ene misli: maščevanja. Mi se niti ne bahamo, niti ne grozimo. Mi samo registramo. Vsak angleški glas, ki vidi v bombni vojni proti nemškimi ženam, starčkom in deci vseskozi človeško ali celo krščansko sredstvo za prežiganje nemškega naroda, nam bo nekoč služilo kot dobrodošla ute-

meljitev našega odgovora na ta zločinstva. Angleški narod nima nikakega povoda za zmagoslavje. Angleški narod bo moral ta račun drago plačati.

Nekega dne bo prišla ura povračila. V zahvalo za dokazano junaštvo bo po vojni častna dolžnost vsega naroda, svoja mesta in hiše lepše zgraditi kot doslej. Iz razvalin bo tedaj vzkliklo novo življenje in v požnih časih bodo govorili otroci in njihova deca o hrabrosti svojih očetov in mater, ki so s svojo srčnostjo ovili grbe svojih ponosnih mest z vencem neminljive slave.

Naše hobre podmorniške posadke

Kakor Angleži trenutno uporabljajo proti nem orožje letalske vojne, tako mi proti njim orožje podmorniške vojne. Sicer so posledice letalske vojne za vsakogar vidnejše, toda posledice podmorniške vojne so s trajanjem časa mnogo hušje. Te posledice zarezujejo globlje rane in so radi tega vojaško odločilnejše. V teku te vojne do vključno maja sta nemška mornarica in letalstvo potopila nad 26,5 milijonov brit. sovražnega ladjevja. Kaj to pomeni, lahko presodi samo tisti, ki si predoči da je nemška podmorniška vojna v prvi svetovni vojni potopila jedva dvanajst milijonov brit. in je Anglijo v letih 1917. in 1918. spravila na rob propada.

Angleži so to priznali seveda šele po vojni, med vojno pa so se bahali oni in Amerikanci prav tako kakor danes z obsegom svojih novogradenj. Prav tako dvomijo o številkah naših polopitev. Naj sovražnik zgradi še toliko ladij, naših številki potopitev s tem ne bo nikdar dosegel. V ostalem pa izgublja sovražnik materialije in delovne sile, ki jih uporablja za graditev novih ladij, v drugi vojni produkciji. Tudi njegov potencial nikakor ni neomejen. Kar se tiče števila delovnih sil, ki tvorijo podlago vojne produkcije sploh, pač nikakor ne more z nami konkurirati. Prekašajo nas samo v renomiranju. Pa tudi ameriška drevesa ne rastejo v nebesa. Sovražne številčne fantazije nas puščajo hladne. Mi jih sicer ne podcenjujemo, še manj pa jih precenjujemo. Židovski številčni akrobati na sovražni strani nas nikakor ne napolnjujejo z nervoznostjo.

Ta boj pa se ne izvaja samo na oceanih, v zraku ali na bojišču, temveč tudi v znanstvenih zavodih in laboratorijih. Posledica vsake nove napadalne tehnike je, da izzove v gotovem časovnem presledku novo obrabno tehniko.

Evrope ne bodo tako hitro zavojevali!

Borba na svetovnih morjih je trda in nevarna. Srditost raste na obeh straneh. Sovražnik vé, zakaj gre. Naše podmorniške posadke so si na jasnem o tem kako vojaško odločilen je njihov prispevek v tej borbi. Kazalec tehnične bo na kon-

PK-Kriegsbericht Waske (Wenrb.-Sch)

Infanterie-Division »Großdeutschland« bei erfolgreichem Gegenstoß
Einheiten einer Kampfgruppe der Infanterie-Division »Großdeutschland« beim Angriff.
Hinter den Schützen-Panzerwagen stoßen Grenadiere nach in rasender Fahrt wird eine überschwemmte Straße passiert.

Težke izgube sovjetskega letalstva

Samo v mesecu maju je bilo uničenih 1257 sovjetskih letal - Koncem preteklega tedna so se odigrali težki obrambni boji ob Kubanskem mostišču in na srednjem odseku vzhodne fronte

Kakor je razvidno iz poročila nemškega vrhovnega poveljstva, so se preteklo sredo in četrtek odigrali na vzhodnem delu Kubanskega mostišča težki obrambni boji. Vsi poskusi boljševikov, prodrati nemške posejtanke s pomočjo mečnih pebotnih in tankovskih odredov, so se izjalovili v koncentričnem eguju nemškega orožja vseh vrst. Velik del teh napadov je bil razbit že v pripravi. Nemško letalstvo je s svojimi poseganjem v boj na zemlji bistveno doprineslo k obrambnemu uspehu. Letalstvo je v četrtek z mečnimi odredi bombardiralo dovezna oporišča boljševikov na srednjem odseku vzhodne fronte, zlasti pa železniške naprave v Kursku. V sredo so Nemci zbili 83 sovjetskih letal.

V področju okrog Veliša so boljševiki v petek napadali dan in noč z močnimi odredi nemške postojanke. Pri tem so Nemci sestrelili 21 sovražnih tankov. Na ostali fronti so beležili samo lokalne praske. Nemško letalstvo je medtem v Kavkazu in ob Donu neprestano bombardiralo sovražna zbirališča čet ter letalska in oskrbovalna oporišča.

Meseca maja so nemške in zavezniške čete na vzhodni fronti uničile 1257 sovražnih letal. V istem času smo izgubili 143 lastnih letal.

V soboto so imeli na vzhodni fronti razmeroma miren dan. Močan odred težkih nemških bojnih letal je v noči na 5. junij napadel neko pomembno sovjetsko orožarno ob srednji Volgi. Letalci so opazili številne zadetke v velikih montažnih dvoranah in nato obsežne požare. V Severnem Lednem morju so hitra nemška letala potopila v soboto zjutraj dve trgovski ladji s skupno tonažo 6000 brt. Nemški lovci iz spremstva so medtem zbili ob eni sami lastni izgubi 22 sovjetskih letal.

V nedeljo so se odigrali na Kubanskem mostišču živahni boji. Na ostalih odsekih vzhodne fronte je bilo sicer razmeroma mirno. Severo-

zpadno od mesta Krimskaja so odbile nemške in romunske čete več sovražnih napadov. V noči na 6. junij je bombardiral močan odred nemških bojnih letal ponovno orožarno v mestu Gerki ob Srednji Volgi. Veliki požari so nastali v industrijskih obratih in v skladiščih tekočega goriva. Dvoje nemških letal se ni povrnilo.

Po ponedeljkovem poročilu so nemške in zavezniške čete uspešno odbile sovražne napade na Kubanskem mostišču in južno od jezera Rmen. Tudi v noči na 7. junij so močni odredi nemškega letalstva ponovno bombardirali industrijska področja mesta Gerki. Številne bombe so zadete v polno. Letalstvo je razen tega potopilo pred kavkaško obalo dvoje sovjetskih hitrih čolnov in nekega podmorniškega lovca. 5. in 6. junija je bilo na vzhodni fronti uničenih 83 sovjetskih letal.

8. junija je bilo na vzhodni fronti razmeroma mirno. Letalstvo je v noči na 8. junij bombardiralo neko industrijsko mesto na vzhodu. Nemške mornariške enote so v vzhodnem delu vzhodnega morja zalotile neko sovjetsko topničarko, ki je zgorela pod dejstvom nemškega obstreljevanja.

Po poročilu z dne 9. junija ni bilo na vzhodni fronti nikakih pomembnih bojev. V bojih za Kubansko mostišče je imel sovražnik zadnjih 14 dni — vpostavil je 13 strelskih divizij, 3 strelske brigade, 6 tankovskih odredov in močne letalske odrede — zelo težke izgube. Nemške čete so namreč uničile sto tankov in tristo letal. Na vzhodni obali Azovskega morja so nemški letalci dne 8. junija potopili 47 sovjetskih čolnov za izkrcavanje. V srednjem odseku so poskusili sovjeti bombardirati naša vletišča in oskrbovalna oporišča. Pri tem je bilo zbitih 75 sovjetskih letal. 11 letal so zbili španski lovci. 8. junija je izgubil sovražnik na vzhodu 141 letal. Nemško in zavezniško letalstvo beleži izgube treh letal.

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

Kopernikus-Feier in Krakau

Aus Anlaß des 400. Todestages des großen deutschen Astronomen Nikolaus Kopernikus fand im Staatstheater in Krakau ein Festakt statt. Generalgouverneur Reichsminister Dr. Frank verlieh erstmalig den von ihm im Jahre 1941 gestifteten Kopernikus-Preis, dessen Höhe jährlich 50 000 Zloty beträgt. Der Preis wurde zu 5 gleichen Teilen an folgende Gelehrte verliehen: Professor Dr. Kopff, Berlin, Professor Dr. Kiene, Potsdam, Dozent Dr. Bierman, Potsdam-Babelsberg, Dozent Dr. Wellmann, Berlin, und Dozent Dr. Becker, Göttingen. — Unser Bild zeigt Generalgouverneur Dr. Frank bei seiner Ansprache

Vojne operacije proti Anglo-Amerikancem

Neprestane bombe na angleška mesta - Ponesrečen poskus izkrcajanja na otoku Lampedusa - Pantelleria se žilavo brani

Hitra nemška letala so preteklo sredo v nizkem poletu napadla nekatera mesta jugovzhodne Anglije, zlasti pa mesto Ipswich, z dobrim uspehom. Od posameznih angleških letal, ki so priletela nad zapadno zasedeno ozemlja, je bilo sestreljenih pet letal. Ena nemška letalo se ni vrnilo.

Hitra nemška letala so v petek napadla sovražno spremiljavo v področju rta Bone. Pri tem so potopila neko trgovsko ladjo, dočim je druga zgorela. V noči na soboto so nemška letala bombardirala pristaniške naprave v Alžiru. Odred hitrih letal je 4. junija bombardiral pristaniške in tvorniške naprave južnoangleškega mesta Eastbourne. V noči na soboto pa so težka nemška bojna letala napadla vojaške važne cilje v zapadni, srednji in južni Angliji. Dvoje nemških letal se s teh poletov ni več vrnilo.

Po poročilu z dne 7. junija so hitra nemška letala dne 6. junija v nizkem poletu bombardirala vojaške važne cilje južnoangleškega pristaniškega mesta Eastbourne.

Sovražnik je poskusil 7. junija z držnim napadom zavzeti sredozemski otok Lampedusa. Italijanska posadka je odbila napad obenem pa je potopila nekaj čolnov za izkrcavanje ter uničila izkrcane sovražne skupine.

Hitra nemška letala so napadla z dobrim uspehom neko sovražno letalsko oporišče v Tuneziji. V noči na 9. junij pa so nemška letala uspešno

bombardirala pristaniške naprave ob alžirski obali.

Sovražnik je dne 8. junija ves dan bombardiral sredozemski otok Pantelleria. V teku tega bombardementa so metali Amerikanci na otok letake, v katerih so pozivali italijansko garnizijo otoka k predaji. Italijanska posadka na ta poziv sploh ni odgovorila. Anglo-Amerikanci pa so Pantellerio obstreljevali tudi opetovano z močnim mornariškim odredom. Ena izmed sovražnih enot je bila zadeta s bombe italijanskega letala. V teku letalskih napadov na Pantellerio so zbili Italijani skupno 15 letal. Pantellerio so, kakor omenjeno, Anglo-Amerikanci že štirikrat obstreljevali s svojimi pomorskimimi silami. Sovražnik bi se hotel na vsak način polastiti otokov Pantelleria, Lampedusa in Linosa, ker smatra te otoke kot nekako odskočno desko proti Siciliji. Vsi dosedanji sovražni poskusi so se odbili ob strumni italijanski obrambi v zraku in na kopnem. Istočasno so Anglo-Amerikanci nadaljevali bombardiranje in obstreljevanje civilnega prebivalstva in mest v Siciliji, Sardiniji in južni Italiji.

IZREK TEDNA

Stroga vzgoja izoblikuje dobre in sposobne ljudi

Friedrich Nietzsche je dejal: »Das Wünschenswerteste bleibt unter allen Umständen eine harte Disziplin zur rechten Zeit, das heißt, in jenem Alter, wo es stols macht, viel von sich verlangt zu sehen. Denn es unterscheidet die harte Schule von jeder anderen: daß viel verlangt wird, daß streng verlangt wird, daß das Lob selten ist, daß die Indulgenz fehlt, daß der Tadel scharf, sachlich, ohne Rücksicht auf Talent und Herkunft laut wird. Eine solche Schule hat man in jedem Betracht nötig: Das gilt vom Leiblichen, wie vom Geistigen, es wäre verhängnisvoll, hier trennen

iki narod ne izgubi vere vase in v svojo zmago. Do danes še nemški narod ni nikjer pokazal niti najmanjše utrujenosti, nasprotno, Nemci bodo sledili klicu Führer-ja in vodstva, zato bodo dhal tudi v tisti dramatični zadnji četrturi, ki je odločilna za vso vojno. Oba govora sta prinesla Nemčiji in vsej kontinentalni Evropi zavest, da je stvar Nemčije in kontinenta dobro položena v roke nemških vojakov. Z najboljšim orožjem bodo najboljši vojaki v odločilnih bojih izvojevali dokončno zmago nad kletko koalicije židovske plutokracije in boljševizmom.

zu wollen. Die gleiche Disziplin macht den Militär und den Gelehrten tüchtig; und näher bescheiden, es gibt keinen tüchtigen Gelehrten, der nicht die Instinkte eines tüchtigen Militärs im Leibe hat. Befehlen können und wieder auf stolze Weise gehorchen, in Reih und Glied stehen, aber fähig jederzeit, auch zu führen, die Gefahr dem Behagen vorziehen, das Erlaubte und Unerlaubte nicht in einer Krämerwaage wiegen, dem Schläuen, Parasitischen mehr Feind sein, als den Bösen. — Was lernt man in einer harten Schule? Gehorchen und Befehlen.« Smiselno prevedeno bi se to reklo:

»Pod vsakimi okoliščinami je najbolj želje vredna trdna disciplina v pravem času, to je, v starosti, ko se vidi ponos v velikih zahtevah. Trde šole se od vseh drugih razlikujejo, in sicer v tem, da se veliko zahteva, da se strogo zahteva, da je pohvala redka, da ni odpuščanja in da je graja ostra, stvarna ter glasna, brez ozira na poreklo in talent. Taka šola je za vse položaje potrebna. To velja za telesno in duhovno vzgojo in bile bi usodno, če bi se tukaj ločilo. Ista disciplina dela sposobnim vojaka in učenjaka. Če se to bližje ogleda, ni sposobnega učenjaka, ki bi v sebi ne imel instinktov sposobnega vojaka. Znatl poveljevati in zopet ponosno se pokoravati, stati v vrsti in v redu, pa tudi biti zmogel voditi, dati nevarnosti prednost pred udobnostjo, dovoljeno in prepovedano nikdar tehtati na branjskih tehnicah, zvijačneže in parazite bolj sovražiti kakor zlobneže. — Kaj se uči v trdih šolah? Poslušati in poveljevati.«

Veliki nemški modroslovec Nietzsche, ki je živel od 15. oktobra 1844 do 25. avgusta 1900 in je pisec mnogih velikih del, nam je že v svoji dobi v zgoraj citiranih mislih povedal, da je vojaška vzgoja Nemčije, ki jo je uvedel šele nacionalsocializem v pravem smislu besede za ves nemški narod, na pravi poti. Ta veliki mislec pravi, da je trda disciplina v pravem času, to je, v mlajših letih, ko so ljudje še do neke meje ponosni na to, da se od njih veliko zahteva, nekaj, kar je najbolj želeli. In res je. Dokler je drevo mlado in še nedoraslo, se ga lahko pripogiba. In kakor si naravnoma rast drevesa v mladosti, tako stoji drevo potem, ko je doraslo. Isto je z ljudmi. Kar si nauči mladino, to bo znala pozneje kot doraslo ljudstvo. V strogem redu in delu vzgojena mladina se bo pozneje v življenju

Links

Im Flugzeug gefangen-genommen
Der Pilot einer abge-stürzten sowjetischen Maschine wird nach der Notlandung von einem deutschen Fallschirmjäger gefangen-genommen
PK-Kriegsberichtler Hegert (Sch)

Rechts

Beim Bunkerbau
In den neuen Stellungen wird nun eifrig am Aus-bau der Wohnbunker gearbeitet, nachdem die Arbeiten an der neuen HKL fertiggestellt sind
PK-Kriegsberichtler Tritschler (PBZ—Sch)

obnesla. Kako se naj zahteva od človeka, ki ni imel dobre vzgoje v mladosti, da bo pozneje v starosti vzgojen in na mestu. Vse znanje, vse značajne poteze, z eno besedo vse, kar ima do-rasel človek od svojih telesnih in duhovnih vrlin ali hib na sebi, je v veliki meri izraz šolanja in vzgoje. Strogo in dobro izšolani in vzgojeni lju-dje so pač potem res v vsakem pogledu boljši in se zato tudi vidno razlikujejo od drugih.

Nietzsche visoko ceni vojaško vzgojo ter pravi, da tudi dobrega učenjaka ni, ki bi ne imel nekaj vojaškega v sebi. Tudi to je prav. Življenje je pokazalo, da so ljudje v civilnih poklicih, ki niso bili nikdar deležni vojaške vzgoje, kljub dobrim sposobnostim, v življenju pogrešali tistih vzgojnih potez, ki jih je deležen vojak. Disciplinirano-st in red, ki ga pozna vojaško življenje, postavi človeka lahko vsak čas med tovariše, kjer mora ubogati in poslušati, hkrati ga pa kliče v osprej kot voditelja in poveljnika, izoblikujoč ga za vse položaje. Le takšen človek zna koman-dirati druge ter je voljen in uviden dovolj, da tudi on sprejema povelja svojih voditeljev. To je ogromne važnosti. Zato ima današnja Velika Nemčija v vzgoji svojega naroda temeljito vojaško vzgojo ki tvori izpopolnitev in podlago za vse poklice in vse položaje. Iz malega v vojaškem redu in disciplini držana mladina ostane tudi ko doraste to, kar so jo učili. Iz naših mladinskih organizacij, od malih deklčev in fantičev, pa vse do vstopa v Reichsarbeitsdienst in v vojaško službo, dorašča od leta do leta nova genera-cija, ki je na vsej svoji poti od zibelke do polnoletnosti uživala strogi, vojaški vzgoji podobno izobrazbo. To je ljudstvo, ki se zna pokoravati in zapovedovati

Die rätselhafte Batterie

Von Kriegsberichtler Karlheinz-Dahlfeld

PK In einem Abschnitt der Front von Welikie-Luki hatten die Sowjets seit einigen Tagen eine neue Batterie aufgestellt und von diesem Augenblick an wurde es in unseren Gräben höchst ungemütlich. Die Einschläge lagen viel zu gut, als daß man sie hätte hinnehmen können, und unsere Artillerie wartete schon darauf, daß die Meßtruppe den Standort der feindlichen Geschütze aufmachten. Aber alle Anstrengungen waren vergeblich, diese Feuerstellung mußte unerhört günstig liegen, denn weder die Mündungsfeuer noch das Knallen der Abschüsse waren anzuschneiden. Nur die allgemeine Richtung, aus der die Granaten angerauscht kamen, war feststellbar. Als dann auch die Luftaufklärung diese rätselhafte Batterie nicht auffinden konnte, stand es fest, daß wieder einmal eine besondere Sache steigen mußte.

Allein und fast ohne Waffen ging er los

Der Mann, der die Initiative ergriff, war der Artillerie-Wachtmeister Span. Er ging zu seinem Batteriechef und trug ihm seinen Plan vor. Als er fertig war, machte der Batteriechef zwar ein bedenklches Gesicht und sagte, er wolle ihm das keinesfalls befehlen, aber er wolle es ihm auch nicht verbieten. Und mehr wollte der Wachtmeister Span auch nicht hören. Er wartete, bis es dunkel wurde, dann machte er sich fertig. In die rechte Hosentasche steckte er seine Pi-

stole und einen kleinen Marschkompaß, in die linke kamen drei Eierhandgranaten, und auf den Rücken schnallte er sein kleines Beobachter-Funkgerät. Zum Abschied klopfte er dem Funker vom Dienst auf den Rücken und ermahnte ihn, ja gut aufzupassen, dann tappte er hinaus in die Dunkelheit. Als er über den Draht vor der Stellung kletterte und durch die Minengasse ging, sahen ihm die Posten verwundert nach, wie er so allein und ohne große Bewaffnung ins Niemandsland schritt.

Er kannte jeden Bunker und Horchposten

Span wußte, daß die Bolschewisten an dieser Stelle keinen durchgehenden Graben hatten, da sie etwas tiefer als wir, an einem sehr sumpfigen Waldrande saßen, und die einzelnen Bunker und Maschinengewehrstände und Horchposten kannte er genau. Das war auch die Grundlage seines Planes: er wollte durch die sowjetischen Stellungen hindurch und, so oder so, diese ver-teufelte Batterie ausfindig machen. Mit dem Funkgerät würde er dann ihren Standort durchgeben und zusehen, heil durch den Sumpf zurück-zukommen.

Der erste Teil seines verwegenen Plans ver-läuft erstaunlich glatt Ungesehen und ungehört kommt er an den Bunkern und Posten vorbei. Nun erscheint ihm die Gefahr, entdeckt zu werden, im Augenblick nicht mehr so groß. Mit Au-ßerster Vorsicht schleicht er weiter.

Plötzlich ganz überraschend: Panzerspuren

Rechter Hand, das weiß er, ist eine Straße, und er hört auch vereinzelt Rollen von Fahrzeugen. Links ist der Wald besonders dicht und sumpfig.

PK-Kriegsberichtler Theobald (Sch)

An der Eismeerfront
Generaloberst Dietl zeichnet tapfere Gebirgsjäger, die sich in den Abwehrkämpfen besonders bewährt haben, mit dem Eisernen Kreuz aus

Span pirscht sich lautlos zwischen den Bäumen hindurch. Alle seine Sinne sind auf Alarmstau. Jeder Laut kann sein Verderben sein. Da sieht er einen schmalen Weg sich quer durch den Wald ziehen, wenigstens glaubt er im ersten Augenblick, es sei ein Weg. Dann aber sieht er, daß es eine breite Panzerspur ist. Panzer hier? Davon wissen sie ja noch nichts! Das ist ja äußerst wichtig! Er geht der Spur einige Schritte nach, und da steht tatsächlich bereits ein »T 34«. Sorgsam getarnt unter den Bäumen ist er kaum zu erken-nen. Span bleibt stehen und strengt seine Augen an. Sind da nicht noch andere Panzer? Doch, da stehen sie: zwei, vier, sechs und sicher noch mehr.

Ein gefährlicher Hustenreiz

Plötzlich hört er Stimmen. Ganz in der Nähe. Sie werden immer lauter und deutlicher. Mit abgehaltenem Atem preßt er sich an einen Baum Herrgott, wenn er jetzt husten müßte! In seiner Kehle beginnt es zu kitzeln. Wütend unterdrückt er den Reiz. Zwei Männer kommen auf den Panzer zu. Er sieht ihre glimmenden Zigaretten, er riecht den dünnen Rauch, fast kann er die Kerle mit dem ausgestreckten Arm anfassen. Wenn er nur nicht stehen bleiben. Das Kitzeln in seinem Halse wird stärker, lange kann er den Husten nicht mehr unterdrücken. Aber die beiden Männer drehen sich langsam um und schlendern zurück. Sie lachen und einer stolpert und flucht.

Da ist wahrhaftig die Feuerstellung!

Und wieder tappt er vorsichtig durch den Wald. Die Zeit vergeht. Weiter, weiter! Er muß diese Batterie finden. Die kleine Leuchtnadel seines Kompaß zeigt ihm die Richtung. Langsam wird das Gelände hügelig. Er wünscht sich jetzt, daß die Batterie noch einmal feuerte. Nur wenige Schuß. Sie werden schon nichts treffen. Und wirklich, in gleicher Sekunde kracht ein Abschuß Rechts von ihm. Zwischen den Bäumen hindurch zuckt entfernt ein roter Blitz. Da ist sie, das ist die Batterie. Der Wachtmeister schnallt das Funkgerät ab und versteckt es in einem Gebüsch, dann kriecht er weiter an die Geschütze heran. Wieder ein Abschuß. Etwas weiter links. »Diese Kerle, denkt der Wachtmeister und flüstert es leise vor sich hin. »diese Kerle, wenn die wütten ... « Da ist die Feuerstellung. In einer Mulde stehen die Geschütze. Vor den Mündungen sind einige Bäume gefällt, um freies Schußfeld zu haben. Im Schein eines neuen Feuers sieht er für einen winzigen Augenblick ein dicht geflochtenes Dach aus Draht und Tannenzweigen durch den Luftdruck sich über dem Geschütz empor-wölben. Dann hört er Kommandos und hört die Kartusche metallisch auf den Boden fliegen. Er hat genug gesehen und kriecht zurück zu seinem Funkgerät, schleppt es noch etwas weiter in den Wald und macht es klar zum Senden.

Mit halblauter Stimme, den Mund dicht am Mikrophon, beginnt er zu rufen. Und die Kameraden sind auf dem Posten. Schon nach dem zweiten Ruf hat er die Verbindung. Hastig gibt er den Standort der Batterie durch und meldet das Vorhandensein der Panzer, schnell baut er sein Gerät wieder ab. Es ist höchste Zeit für ihn, wenn er noch in der Dunkelheit durch den Sumpf zurück will.

Gott grüß die Kunst!

Strategični položaj po frontah

Po zaključitvi bojev v Tunisu, je sledila konferenca med Churchill-om in Roosevelt-om v Washingtonu, kjer so takozvani »zavezniki« razpravljali, kako in kaj je podvzeti v pogledu nadaljnjih vojnih akcij. Svetovna javnost je napeto zasledovala in čakala dogodke, ki so seveda izostali, ker se doslej še ni ničesar zgodilo. Kakor že pred konferenco, tako terorizirajo Angleži in Amerikanci tudi po konferenci iz svojih afriških baz civilno prebivalstvo italijanskih sredozemskih otokov in italijanske celine z bombardiranjem nevojaskih ciljev. Ta način vojskovanja označujejo uradna vojna poročila sil osi za zračno gangsterstvo, ki je še prenežen izraz.

Zrtve med nedolžnimi otroci, ženami, starci in bolniki ter upoštevanje in rušenje cerkvenih, umetnostnih, kulturnih in ostalih skromnih civilnih poslopj, si štejejo plutokratski vojni zločinci v svoje junaštvo. Njih barbarstvo gre tako daleč, da s strojnimi obdelovalci iz svojih letal posamezne kmečke žene in otroke na revnih pašnikih in njivah, nadalje ovčje črede ter osliča, ki služijo ljudem kot tovarna živina za donosanje vode. Ta podoba velja za Italijo.

Skoraj ista slika je na zapadni fronti. Anglosasi pobližajo v Nemčijo in v zasedeno ozemlje svoje bombnike, ki večinoma v nočnih urah bombardirajo mesta in vasi ter mečejo bombe najbolj na bolnišnice, šole, stanovanja, cerkve itd., pobližajo pri tem neoboroženo civilno prebivalstvo in uničujoč mu njegova bivališča in premoženja.

Moskva, ki od Londona in Washingtona že dolgo zastaja pričakuje otvoritev »druge fronte« od strani svojih plutokratskih zaveznikov, se je tudi pri zadnjem poletu Roosevelt-ovega pismonoše, Davies-a, morala zadovoljiti s tolažbo in obljubo na pozneje Angleži in Amerikanci pa ne vejo, kje in kako bi se lotili navala na evropski kontinent, ki je danes okrog in okrog dobro utrjena in odlično branjena trdnjava, čuvana po varnih nemških rokah. Angleško-ameriška zasedba Francoske Severne Afrike, ki jo ni nikdo bral ali oviral, je seveda uspešna. Anglosasi se pa zavedajo, da to pri morebitnem poskusu napada na kontinent, pa naj si bo na jugu, na zahodu ali na jugovzhodu, to ne bi bilo lahko. Vsa evropska obala je čuvana in pripravljena ter bi odbila vsak tak poskus. V tem leži morda tudi glavni razlog, da skušata Churchill in Roosevelt z zračnim terorjem oslabiti moralno prebivalstva v Nemčiji in Italiji, kar bi naj jim sčasoma omogočilo priti na evropsko ozemlje.

Kakor doslej, nosijo tudi sedaj Sovjeti največjih bremen med svojimi zavezniki, kar jih iz dneva v dan bolj slabi. Medtem ko so Angleži in Amerikanci razen zračnih in morskih akcij obojeni na neke vrste neaktivnost, ker se ne upajo izkrcati, da bi se lotili Nemčije in Evrope, ima Nemčija čas in priložnost, ne da bi zanemarljivo ostalo obrambo zapada, juga in jugovzhoda Evrope, vse svoje skrbi posvetiti svojemu glavnemu nasprotniku na vzhodu.

Pri tem se ne sme pozabiti, da se posebno Angleži in Amerikanci, ki se zavedajo svojega položaja in svoje nemoči napram nemškim frontam v Evropi, pridno na delu, da bi, opirajoč se na svojo pirovo zmago v Tunisu, pripravili Turčijo do spremembe svoje stroge nevtralnosti. To Churchill-ovi in Roosevelt-ovi diplomaciji sicer ne bo uspelo, Angleži in Amerikanci pa vkljub temu uživajo, kako v sanjah korakajo njihove čete iz Prednje Azije preko Turčije, skupno s turško oboroženo silo v Evropo.

»General čas«, o katerem so Angleži in Amerikanci nekoč govorili in na katerega še danes gradijo, da dela za njih, je še davno pomočnik Nemčije in Italije. Anglosasi se že leta in leta pripravljajo, češ, da je čas njihov najboljši zaveznik. Sile osi so pa med tem časom, ko se Anglosasi oborožujejo, zasedle vso Evropo, povrh pa isto utrdele in zavarovale na vseh mejah in obalah v taki meri, da nasprotniki ne kažejo niti najmanjše volje, izkrcavati na obzidju trdnjave Evrope.

Po vsem povedanem, je trenutni strategični položaj sil osi boljši kakor kedaj koli. Dokler je še bil velik del Francije s svojimi severo-afriškimi kolonijami vred pod upravo vlade v Vichy-ju, je bila nevarnost za izkrcanje Anglosasov na evropskem kontinentu veliko večja, kakor je danes. Vpad Amerikancev in Angležev v Francosko Severno-Afriko, je pa dal povod za zasedbo vse francoske sredozemske obale in otoka Kor-

zike po Nemcih in Italijanih. Ta obala se je v zadnjih šestih mesecih utrdila tako, kakor so Nemci že poprej utrdili vso ostalo obalno fronto evropske celine. V istem času so Italijani izpopolnili svoje utrdbne na svojih otokih in celinskih obalah. S tem se je zamašilo zadnje vrzel, ki bi bila Anglosasom nekoliko olajšala poskus, stopiti na evropsko obalo. Čas, ki je bil in je še Nemcem na razpolago, je sodeloval v izgradnji evropske obrambne trdnjave, oborožene sile osi so pa slej kot prej gospodar položaja.

RAZNE VESTI

»Avstralija nosi najvišje breme«. Avstralski zunanji minister Evatt je sila nezadovoljen z angleško in ameriško vlado. Ob neki priliki je dejal zastopniku agencije United Press, da je čisti samomor, ako se Japoncem dopušča konsolidacija ozemlja, ki so ga zavzeli v jugozapadnem delu Tihoga oceana. Nasprotniki sil osi — tako je dejal Evatt — niso poslali dovolj vojnega materiala v ogroženo področje. Na Novi Gvineji odpade na 100 mož nič manj kot 80 Avstralcev. Tropske bolezni so v njihovih vrstah zahtevale petkrat toliko žrtev, kakor so jih zahtevali sami boji.

»Težke skrbi naših nasprotnikov. Takozvani »zavezniki« imajo skrbi z vojno zoper sile osi, še več muk jim pa povzročajo povojni načrti. Ne da bi sploh imeli že en kvadratni milimeter evropskega ozemlja v svojih rokah, si stalno ogrevajo svoje bolj prazne glave z načrti za preureditev povojne Evrope pod njihovim vodstvom. Spor in nesoglasja ter prepri so med njimi na dnevnem redu, ker se ne morejo zediniti o poteku bodočih mej dežel, ki jih še niso niti zavzevali. To mlatenje prazne slame mora resnejšim glavam v taboru zaveznikov gotovo že prese-

dati. Se pač vidi, da se znajo samo pogajati, konferirati itd., ne znajo pa ničesar praktično izvesti.

»Churchill je zopet v Londonu. Preko Lizbone so sporočili 5. junija, da se je angleški ministrski predsednik Churchill zopet povrnil v Anglijo. Churchill je dopotoval v letalu iz Amerike v Gibraltar, od koder je odletel v Alžir. V Alžiru se je Churchill sestel z ameriškim generalom Eisenhower-jem in z angleškim zunanjim ministrom Anthony Eden-om. Skupno z Eden-om sta bila baje tudi v Tunisu. V petek je imel Churchill sestanek z generalom Giraud-om in De Gaulle-om ter z ostalimi člani francoskega ubežnega odbora. Brez dvoma sta se Giraud in De Gaulle sprizajnila na Churchill-ov pritisk. Angleški premijer je baje osebno posegel v pogajanja, dočim sta že preje uplivala na sporazum Amerikanca Mac Millan in Murphy. Po Churchill-ovem povratku bodo dozdevno utihnile vse kombinacije in vesti o sestanku s Stalin-om.

»Zadnji napor« Sovjetske Unije. V »Evening Standard« je opisal znani angleški časniki Godfrey Blunden današnje vojaško moč Sovjetske Unije in govoril pri tem o »zadnjem naporu«. Po njegovih sodbi je mobilizacija v Sovjetski Uniji popolna. V Sovjetiji skoraj ni žene ali moža, ki ne bi opravljal oboroževalno delo ali pa stal na fronti. V vseh, tudi najbolj oddaljenih vaseh med Bjelgorodom in Berezino so »izčesali« slehernega moškega. Sovjetska Unija baje nima več nadaljnjih rezerv na razpolago, pa tudi človeški rezervoar Sovjetske Unije ni neizčrpan. Sovjetska vojska je enaka nemški morda po opremi, nikakor pa v bojovniški kakovosti. Predstava o »ruskem parnem valjarju« je po mnenju angleškega časnika povsem napačna. Napram ognjeni sili modernih armad, so človeške mase brez vsake moči. Kar je ugotovil angleški časniki, bodi zgolj zabeleženo. Nemško vrhovno poveljstvo že ve ocenjevati svojega sovjetskega nasprotnika.

Von der Ungeduld des Herzens

Von Kriegsberichterst Bert Naegle

PK Es ist nun in zwei Jahren so gewesen: Wenn die Tage länger wurden, der knietiefe Schlamm der Straßen sich in Staub verwandelte, die Sonne immer wärmer auf die nackten, feuchtglänzenden Flanken der zerfrorenen Erde niederschien und fast über Nacht den hohen Sommer herbeizuberte, fing die Unruhe an. Eine Unruhe, die in der Ruhe der Front ihren Ausgang nahm, sich in Wellen durch das ganze Operationsgebiet fortpflanzte und bis in die fernsten Winkel der fernen Heimat hinüberstrahlte.

Der Posten an der vordersten Schulterwehr der Riesenfront im Osten empfand sie zuerst. Er hatte den bitteren Kelch der Winterschlacht bis zur Neige geleert und war zum zweiten Male mit aufrechten Nacken durch die entfesselte Hölle geschritten. Er war durch weite Räume, die er im vergangenen Sommer stürmend durchmessen, zurückmarschiert den drängenden, übermächtigen, fröhlockenden Feind im Rücken, hatte sich immer wieder festgekrallt im Schnee der Steppe und die Flut, die ihn auf allen Seiten gierig unspülte, aufgehalten. Manche Lage, aus der es keinen Ausweg mehr zu geben schien, war von ihm in letztem verbissenen Kampf gemeistert worden. Dennoch hatte er zähneknirschend die Gräber der Kameraden in der winterlichen Einöde zurücklassen, Straßen, Brücken und Schienenstränge unterminieren, beschädigte Fahrzeuge verbrennen, erschöpfte Pferde erschießen und liebgewordenen persönlichen Besitz aufgeben müssen, um sich selbst aus der drohenden Umklammerung herauszuhauen.

All dies hatte er erlebt. Sein Herz war rauh und hart geworden in den furchtbaren Wochen, und sein Gemüt hatte sich verüstert über den unzählbaren Schrecken. Er war müde und der Ruhe bedürftig. Es lag kein Grund vor, anzunehmen, daß er ihrer allzubald überdrüssig werden könne.

Obwohl seitdem erst eine kurze Spanne Zeit veronnen ist, dünkt ihn der Ablauf seiner Tage — gemessen an dem Gewesenen — jetzt schon wieder zu still und ereignislos. Nicht, daß es ihn nach Blut und Brand gelüstete — dessen hat er genug gekostet —, aber er spürt in allen Gliedern jene fiebrige Unruhe, die in der Natur, in den Dingen und Menschen um ihm herum und in ihm selbst begründet liegt. Er sieht, daß sich die gelichteten Reihen wieder gefüllt haben, daß frischer

Ersatz eingetroffen ist und neue Waffen und Fahrzeuge aus der Heimat gekommen sind. Bedeutsame Veränderungen! Die bedeutsamste aber liegt bei ihm selbst. Vielleicht hat er das Glück gehabt, auf Urlaub fahren zu dürfen, vielleicht haben auch nur die Sonne, der Frühlingswind, das junge Grün oder ein Lerchentriller die Wandlung zuwege gebracht. Jedenfalls sind die harten Schalen zerprungen, die sein Herz wie ein Panzer ungeschlossen hielten und haben es blank und unversehrt in seiner Brust gelassen. Mit einer tiefen Freude hat er bemerkt, daß es noch schlägt wie ehedem, daß es nicht ein toter Stein ist, sondern immer noch jener unablässig sprudelnde Quell, dem er sein Leben verdankt und alles, was es schön und gut macht.

Dieses Herz, das wiedererneuerte, ist es auch, das nun die heilige Urrast und Ungeduld in ihm erzeugt, das sich nach dem Kriege sehnt, um den Frieden zu gewinnen. Denn dies ist das Geheimnis Er, der Soldat, sieht in seinem dritten Ostsommer ganz klar den Weg, der noch vor ihm liegt, den er über alle Höhen und durch alle Tiefen beschreiten muß, zum Ziele hin. Sein Blick durchdringt mit fast seherischer Kraft das nebligste Gewölk, das in den Gründen liegt und ihn irre machen will. Er weiß, daß noch schwere Opfer von ihm gefordert werden — vielleicht sogar das letzte —, aber er ist bereit, sie zu bringen, um des Sieges oder Friedens willen. Er weiß auch, daß eines dieser Opfer das Warten ist, daß es Entscheidungen gibt, von denen er nichts ahnt und denen er sich unterordnen muß. Er ist bereit, selbst dies in Kauf zu nehmen und sich wochen-, ja monatelang, wenn es nötig sein sollte, zu beschneiden. Denn daß nichts ohne Sinn und genaueste Überlegung geschieht in dieser Phase des überdimensionalen Ringes, das hat er längst erfühlt. So wie der Sieg reifen muß, müssen auch die Schläge reifen, die ihn vorbereiten.

An der Ostfront steht der Soldat in seinem Graben und wartet. Vielleicht wird er in einem oder mehreren Monaten noch immer warten. Er tut es still und ohne Murren. Mitunter nur, wenn die Sehnsucht nach Frau und Kind wie eine ferne, himmlische Melodie in ihm aufklingt, horcht er hinaus, ob nicht bald der letzte große Schlachtengang anhebe, der die anbrechende Morgenröte verkündet. Dann ist sie wieder da: die Ungeduld des Herzens.

Mladina je oblikovala vaški popoldan

Ljubka vas Gams je doživela par lepih uric, ki mu jih je pripravila Deutsche Jugend organizacije Steirischer Heimatbund

Prireditve, ki smo jih videli ob kulturnih dneh Deutsche Jugend v organizaciji Steirischer Heimatbund v Marburg-u, so nas znova potrdile v zavesti, da črpa ta mladina svojo moč ob zdravih vrelcih nemškega naroda. To so pokazale glasbene prireditve prav tako kakor pesem in tudi plesni igre. Nemška mladina se vrača v svojem prizadevanju k vsemu tistemu, kar je bilo v nekdanji liberalistični dobi že takorekoč zakopano. Dvignila je v smislu nacionalsocialističnega svetovnega nazora o obnovi starih lepih leg in navad celo v isto zakladov, ki jih neguje z občudovanjem vredno skrbnostjo. To velja zlasti za skladbe starih nemških mojstrov. Koncerti, ki so jih priredili doslej orkestri in mladi umetniki, so pokazali, da se nemška mladina zaveda kulturnega poslanstva svoje dobe. Z gojitvijo starih nemških narodnih pesmi pa se je nemška mladina

oddolžila mnogim znanim in neznanim pesnikom in skladateljem nepovrnjenega narodnega blaga.

Da bi utrdila vezi med mladino in narodom, je priredila Deutsche Jugend preteklo soboto slično kakor drugod po Reich-u, tudi v lepem Gams-u pri Marburg-u vaški popoldan, ki je razveselil staro in mlado. Bil je to zares pravi vaški popoldan, ki se ga je udeležilo staro in mlado. Poleg meščanov so prihitali tudi kmetje in kmetice, delavci in delavke, da bi videli in slišali, kaj premore nemška mladina. Takoj ob pričetku je bila ustvarjena med mladino in gledalci tista neprisljerna vez, ki je trajala vse do konca. Pod velikimi kostanji pred cerkvijo je bil napravljen v to svrhu okrašen oder. Nastopili so Banningschar in Bläserkerameradschaft iz Marburg-a, nadalje Bannspielschar Pettau, Volkstanzgruppe Windischfeistritz in še druge skupine mladih pevcev in plesalcev pod vodstvom Gefolgschaftsführer-ja dr. Manfred Krep-sa.

Ko so nastopila dekleta v svojih »dirndliche«, je takoj nastalo vesele razpoloženje. Kako so se čudni kmetjske mamice in očenci žalim pekam, ki so veselo in nekam sproščeno prepevale lepe narodne pesmi! Manj veselja niso izzvale znane piñinske pesmi v nemškem narečju, zlasti pa je ugajal harmonični »Glockenjodlers«, da ne govorimo o večglasnem jodlerju koscev, ki je očaral vse poslušalce. Predvsem kmetjsko uho je iz tega jodlerja točno razločilo rezanje kose in srpa. Največje veselje pa je mladina v svojih nastopih pripravila poslušalcem, ko jih je vključila v petje. Sprva so se še nekam plaho ubotavljali, končno pa so peli vsi v splošno zadovoljstvo tako razigrano, da je bila mladina za svoja lepa prizadevanja najlepše nagajena.

Veliko pozornost so pri naših spodnještajerskih gledalcih vzbudili nemški narodni plesi. Mladina je plesala »Kreuzpolko«, »Schottischer«, »Wechselschottischer«, nadalje priljubljene »Strohschneidertanz« in orjaški »Ochsenschritte«. Pri vseh teh plesih so se odlikovali zlasti člani in

članice Volkstanzgruppe iz Windischfeistritz-a. Ti mladi plesalci in plesalke so si priborili že pri plesnih tekmah v Windenau-u prvo nagrado. Očividno veliko veselje so imeli s svojimi gledalci, ki so te plesne videli morda šele prvokrat. Veliko smeha in zabave so izzvali mladostniki s

Deutsche alpine Tänze vervollständigten das Programm des Dorfnachmittags in Gams.

Aufnahme: F. Weissensteiner, Marburg

Beim Dorfnachmittag in Gams lauschte man alten deutschen Liedern.

svojimi veselimi drvarskimi igrami. Vihar smeha pa je izzval »Besentanz« drvarjev, s katerim je bila zaključena lepa prireditve. Deutsche Jugend je pokazala zlasti staršem naše mladine, da bodi po zdravih poteh. Taka mladina je v ponosu samo Führer-ju, temveč tudi vsemu nemškemu narodu. Vaščani iz Gams-a pa ne bodo zlepa pozabili neprisljerna narodne zabave, ki jim jo je nudila s svojo prireditvijo nadebudna nemška mladina.

Mladina je nosilka naše bodočnosti!

Sijajen potek prireditve kulturnih dni mladinske organizacije Deutsche Jugend

Z jutranjo proslavo in Bundesführer-jevim govorom se je v nedeljo zaključilo kulturne dneve mladinske organizacije Deutsche Jugend. Štiri dni je 1000 fantov in deklet iz vseh delov Spodnje Štajerske v starem mestu Marburg-u pokazal svoje storitve na kulturnem področju v zadnjih dveh letih. In res, skoraj neverjetna sprememba se je izvršila v tem kratkem času s spodnještajerski mladino. Kar so ti fantje in dekleta v štirih dneh pokazali, je vsem dvignilo utrip srca. Vodstvo mladine v organizaciji Steirischer Heimatbund je v teh fantih in dekletih vzoudlo zavest, da so Nemci. Danes korakajo ti Spodnještajerci v vrstah odredov Deutsche Jugend v svoji svobodni deželi skupno s svojimi tovariši in tovarišicami iz ostalega dela Reich-a. Tudi ta mladina je danes to, kar je Hitler-Jugend: »Nasledek bodočnosti velike domovine in nemške Spodnje Štajerske«.

Uvod za zaključek kulturnih dni je tvorila jutranja proslava na travniku v mestnem parku. Med starimi hrasti in jelkami se je postavila mladina, da je pokazala na slavnosten način dele zadnjih dni. Prvo jutranje sonce je razsvetljevalo zastavo mladinske organizacije Deutsche Jugend. Strumno in ponosno je stalo stotine fantov in deklet, ko je Bundesführer Steindl v spremlju Gebietsführer-ja Danzinger-ja in Bundesjugendführer-ja Schilcher-ja pri sviranju fanfar prisel na slavnosten prostor. Sledile so pesmi in reki o boju nemškega ljudstva, igrane in govorne od godbe, pevskega zbora in govornikov posebnega oddelka učiteljske šole in posebnega krožka šole za učiteljice v Marburg-u. Nato je govoril Gebietsführer Danzinger.

V učinkovitih besedah je opisal smisel gigantkega boja, ki ga bide nemški narod ter pri tem omenil, da je ta vojna usmerjena tudi zoper srca naše mladine in zoper nemško pesem. Toda ravno minuli dnevi so pokazali, da so tudi iz srca spodnještajerske mladine zrasle nove moči za svobodo Nemčije. Novi duh, ki navdaja mladino Spodnje Štajerske, je ustvaril iz fantov in deklet te dežele resnične nemške moče in nemške žene. Nato je Gebietsführer podal kratko zgodovino o svetovni vojni s polomom dveh cesarstev ter opisal Führer-jev boj za zedinjenje nemškega naroda. Danes se bori za svojo bodočnost enotna, velika Nemčija in z njo vsa Evropa. Vsak od vas spodnještajerskih fantov in deklet je od Führer-ja pozvan v ta boj in vsak se mora na postavljenem mestu uveljaviti. Na ta oklic hočemo Führer-ju dati primeren odgovor. S pesmijo »Nur der Freiheit gehört unser Leben«, se je zaključilo jutranjo proslavo.

V slavnostni grajski dvorani so se okrog popoldneva zbrali voditelji in voditeljice odredov Deutsche Jugend, da slavnostno zaključijo kulturne dneve. Navzoči so bili Bundesführer Steindl, Gebietsführer Danzinger ter zastopnik države in oborožene sile. Lepo je zasvirala orkester Bann-a Trifail. Po poročilu Bundesjugendführer-ja Bundesführer-ju o zaključku kulturnih dni, je Bundesjugendführer Schilcher razdelil diplome med najboljše enote. Pevski zbor iz Marburg-a je s petjem obkrožil slavnost. Fantje in dekleta iz Marburg-a so nato predvajali igro »Der Ritter — ein Spiel vom starken Leben«, kar je navzočim ugajalo.

Sledil je govor Bundesführer-ja Steindl-a, ki je naglasil, kako ponosen je Marburg in vsa Spodnja Štajerska na mladinsko organizacijo Deutsche Jugend. Omenjajoč posamezne prireditve minulih štirih dni, je priznal storitve mladine, ki je podala lep računski zaključek. Tisoč fantov in deklet Spodnje Štajerske je s svojimi storitvami pokazalo svoje navdušeno priznanje k vsemu lepemu in visokemu. Govorec o važnosti kulturnega delovanja tudi med vojno, je Bundesführer naglasil, da je današnji gigantski boj Nemčije in Evrope s armadami hkrati boj idej in svetovnih nazorov. Samo duhovno in kulturno močni in nepremagljivi narodi bodo ta boj prestali.

»Mladina ostane zvesta svoji zastavi, tudi če je pretresajo viharji.« Tako je nadaljeval govornik. Spodnještajerska mladina je v teh dneh podala izraze vere v zmago ter stoji trdno ob strani Führer-ja in Reich-a. Ona stoji v vrstah ostalih tovarišev v Reich-u v boju za življenski slog, za

in in značaj življenja nemškega ljudstva. Mladina pomaga z rokami in možgani braniti nemško kulturo, ki smo jo ustvarili skozi tisočletja. Mnogo jih je iz vrst mladine, ki stojijo na frontah, pripravljeni žrtvovati tudi življenja v boju proti nekulturi, ki ogroža Evropo. O zračnih napadih na nemške žene in otroke je Bundesführer izjavil, da ni kulturne enakosti med belimi plemei, podčrtajoč pri tem bojazljivost in nezmožnost Angležev, ki v svoji nekulturnosti uničujejo v Nemčiji visoke kulturne vrednote.

O kulturnem delovanju na Spodnjem Stajerskem je Bundesführer rekel, da je razen politične obnove ljudsko-kulturna obnova najvažnejša. Povsod se trči na stara nemška tla. Pri tem je omenil može, ki so opevali nemško Spodnjo Stajersko. Bundesführer je svoja izvajanja zaključil s pripombo, da je mladina Spodnje Stajerske s petjem, glasbo, sportom in igro dala odgovor na dogodke v mesecu aprilu 1941.

Počastitev Führer-ja ter himne so zaključile kulturne dneve.

V petek dopoldne so šole mesta Marburg nudile otrokom veliko veselja. Igralske skupine mladih deklet iz vse Spodnje Stajerske so namreč v šolskih razredih nastopale kot igralke ter predvajale pravičljive igre, medtem ko so po višjiholah pripovedovali štajerske pravljice itd.

Popoldne istega dne je mladina v dvorani Helmbund priredila pravičljno igro »Die Altweiber-mühle«, ki je dobro uspela in obiskovalcem zelo ugajala. Pester večer so okrasili z različnimi glasbenimi in igralnimi točkami vselega značaja. Ljudske pesmi učiteljskihnikov in učiteljskišnic ter lepi plesi so doprinesli k dvigu razpoloženja. Navzoči so bili tudi Bundesführer Steindl, Kreisführer in Oberbürgermeister Knaus ter zastopniki države in oborožene sile.

V soboto je bila v Gams-u blizu Marburg-a prireditev vaškega popoldneva. Zvečer so v arhivskih grajskega poslopja izvajali serenadni koncert, ki je podal prerez dosedanjega glasbenega dela spodnještajerske mladine, zlasti iz Marburg-a in je kritika o znanju, ki ga je pokazala naša mladina, zadovoljiva. Koncertu je prisostvoval tudi zastopnik Gauleiter-ja, dr. Portschy.

Po štiridnevem sviranju in prepevanju po ulicah mesta Marburg-a in uspeših predstavah in nastopih, se je kulturne dneve zaključilo v nedeljo popoldne na travniku v mestnem parku. Prva so nastopila dekleta kot skupine plesalk iz mesta in Kreis-a Marburg. Navzoč je bil tudi Bundesführer Steindl in Bundesjugendführer Schilcher. Dekleta je bilo veselo gledati v njihovih kratkih plesalnih oblekah. Težko je pa bilo presoditi, kateri ples je najbolje uspel, ker tudi v poznejših nastopih v dolgih oblekah, so dekleta prikupno učinkovale na gledalce. Svirali je kvartet učiteljske šole.

Priznanja so bile deležne skupine deklet-pevk iz Pettau-a in Rann-a, ki so s svojimi pesmi najbolj odrezala. Razen glasbe in plesa so dekleta učiteljske šole priredila še pravičljno igro »Die natürliche Nachtigall«, ki jo je spisala Margarete Cordes. Nastop je ugajal starim in mladim.

Scherl-Bilderdienst—Heinrichs—Autoflex

Gemüsezufuhr zu den Großmärkten

Deutschlands Gemüseernte wird auch in diesem Jahre so gelenkt, daß eine laufende Beschickung der Großmärkte in den wichtigsten Verbrauchsgebieten möglich ist. Mit im Vordergrund des Marktgeschehens in den Monaten Mai und Juni steht auch der Rhabarber Gärtner und Bauern, die Feldgemüse angebaut haben, liefern täglich größere Mengen an die Bezirksabgabestellen, die sie weiter an den Großhandel liefern, der die anfallenden Mengen verteilungsmäßig den Hauptumschlagplätzen zuführt, von wo aus sie dann in die Verbrauchsgebiete gelangen. Vorden Hallen der Großhändler erblickt man in diesen Wochen oft ganze Reihen hoch mit Rhabarber beladene Wagen, ein Beweis dafür, daß sich die Marktordnung des Reichsnährstandes in Frieden und Krieg hervorragend bewährt.

UMNI KMETOVALEC

Kmetič — opazuj in zapisuj!

Če bi nam kdo nenadoma zastavil vprašanje kakšen je pravzaprav razloček med dobrim, naprednim gospodarjem ter med slabim, zaniknim, bi morali dati nekako tak-le odgovor:

Dober gospodar kmetuje z odprtimi očmi, opazuje, kako se sponaša ena ali druga rastlinska in živalska vrsta in sorta, kakor tudi ta ali oni način dela. Pa ne samo, da dober gospodar vse to ostro opazuje, marveč si važne podatke in ugotovitve tudi zapisuje, na podlagi zapisov računa in sklepa, ter si na ta način lahko napravlja trdno utemeljene lastne izkušnje in sodbe o tem in onem.

Nasprotno pa lahko označimo slabega gospodarja kot človeka, ki hodi sicer z odprtimi očmi po svetu, pa vendar ničesar ne opazi, kar bi bilo važno zanj. Dela sicer, toda rekli bi lahko, da delo njega vodi, ne pa on delo. Izkušnje, ki jih — dobre ali slabe — doživlja, si ne zna razložiti in jih ne ume izrabiti. In medtem, ko se dober gospodar vse življenje uči, je slab gospodar nedostopen za vsak pouk. Njegovo edino gospodarsko načelo je: »Če je bilo za mojega očeta tako dobro, bo še za mene!«

Za take, gospodarskemu napredku nedostopne gospodarje naslednje vrstice niso pisane. Pač pa se bodo z uspehom poslužili misli, katere bomo v naslednjih odstavkih zapisali, naši za napredek

vneti kmečki gospodarji, kakršnih je — upamo — večina.

Nekoliko bodo k večjemu zanimanju za stvari, o katerih nameravamo danes pisati, doprinesle tudi vladajoče razmere. Saj so vsled uradnih prehranjevalno-oskrbnih ukrepov vsi kmetje naravnost prisiljeni, da mislijo na stvari, na katere niso pomislili nikdar prej, ki pa so vendar za smotno kmetovanje zmiraj enako važne.

1 MERI ZEMLJO, RAČUNAJ TER ZAPISUJ SETEV IN ŽETEV!

Če je na primer, kdo pred par leti vprašal povprečnega kmečkega gospodarja, koliko orne zemlje poseduje, koliko travnikov itd., bi vsak odgovoril: »Ja — pa res ne vem natanko, zdi se mi pa, da toliko in toliko johov.« Vsled vpeljave »Hofkart« ter vsled letošnjega popisa izkoriščanja zemlje (»Bodenbenutzungserhebung«), pa je bil vsak kmet prisiljen, točno izmeriti svoje njive in travnike. In ne samo to. Tudi za vsak posamezen poljski pridelek ve zdaj vsak kmečki gospodar, koliko površine zavzema. Prej smo vedno rekli na primer: »Krompirja je letos posajeno 45 mernikov« — a nikdo ni vedel, na kolikošni površini; zdaj pa gospodar točno ve: 45 mernikov sem ga posadil na površini 50 arov. In lahko na tej podlagi računa dalje: Če je šlo na 50 arov 45 mernikov krompirja, in ker je tehtal en mernik povprečno 25 kil — (treba je seveda stehati par mernikov, da dobimo povprečno težo!) —, se to pravi, da je bilo potrebno za 50 arov njive nad 11 meterskih stotov semenskega krompirja. Za en hektar bi bilo potrebno torej okoli 22 stotov.

In, ko bo ta kmečki gospodar jeseni krompir izkopal, bo lahko spet računal: Na 50 arih sem pridelal 200 mernikov, to je 50 meterskih stotov krompirja; to se pravi, na en hektar 100 stotov.

Na enak način razumen gospodar na podlagi posejane površine izračuna, koliko žitnega semena potrebuje za en hektar površine kakor tudi, kakšen pridelek — na en hektar računano —, dobi od posameznih žitnih vrst.

Na isti način lahko kmet izračuna pridelek svojih travnikov, če ve, kolikšno površino zavzemajo. Z eno besedo: Točno poznanje skupne površinske izmere obdelovalne zemlje, kakor tudi izmere

Scherl-Bilderdienst—Autoflex

Kartoffelkäfer wirksam bekämpfen

Im Rahmen der Ernährungssicherung des deutschen Volkes fällt dem Bauern auch die Aufgabe zu, den Kampf gegen alle Schädlinge ernährungswichtiger Pflanzen wirksam zu führen. Im Monat Juni ist vor allem die Bekämpfung und Vorbeuge gegen den Kartoffelkäfer von größter Wichtigkeit. Ratsam ist die Beobachtung der Kartoffelschläge durch öftere Begehung. Vielfach kommen auch die oberen Klassen der Volksschulen dabei zum Einsatz. Wird eine verdächtige Stelle am Kartoffelkraut erkannt, muß sofortige Meldung an den Ortsbauernführer erfolgen, der das weitere veranlaßt. Ein einziger Käfer im Kartoffelfeld kann sehr großen Schaden anrichten, der sich dann im nächsten Jahre noch verheerender auswirken dürfte, wenn die Bekämpfung unterbleibt.

vsake posamezne parcele je temelj izračunavanja gospodarskega uspeha našega kmetovanja. Naši kmečki gospodarji bi morali biti zato pravzaprav hvaležni oblastvom, ki so jih prisilila, da so storili, kar bi moral napraviti dober, napreden gospodar sam od sebe že zdatnjaj!

Vsak kmečki gospodar bi moral zatorej vse podatke, ki jih je moral navesti ob priliki letošnjega popisa o izkoriščanju zemlje, skrbno shraniti — bolj skrbno kot denar, ker jih bo še nešteterokrat potreboval. Kdor je te podatke zgubil, naj si jih še pred jeseno izpiše iz svoje »Hofkarte«, ki se nahaja na pristojnem Ernährungsamt-u.

2. OPAZUJ RASTLINE ZDAJ, KO RASTEJO!

Kmetovalec ima spomladi in poleti nešteto prilik, da si z opazovanji bogati svoje gospodarsko znanje ter nabira koristnih izkušenj.

Pri žitu na primer se mu stavlja nešteto vprašanj. Navedemo samo nekatera:

Kako se je pri letošnjem ozimnem žitu obnesla zgodnja, kako pozna setev? Kakšna je razlika med ročno in med s strojem sejanim žitom? Ali je poznati razliko med oziminami, kjer je bilo sejano dobro očiščeno in razkuženo žito, in med njivami, kjer je bilo sejano neočiščeno ter nerazkuženo žito?

Kako se razlikuje ozimno žito, ki je bilo sejano za različni predpdelki: deteljo, krompirjem, korožu, peso, ovsod itd.? Za katerim predpdelkom je žito najlepše?

Kako se razlikuje žito, ki mu je bilo gnojeno linsko jesen s hlevskim gnojem, od žita, ki je bilo pognojeno samo z umetnimi gnojili? In nadalje: kakšne razlike se opažajo med žitom, kjer je bilo pognojeno z vsemi vrstami umetnih gnojil, in med žitom, ki mu je bilo pognojeno samo s Thomasovo žlindro, ali pa samo s solitrom? Za koliko slabše je žito, ki mu sploh ni bilo pognojeno?

Na vsa ta vprašanja bo našel gospodar izredno zanimive, včasih tudi izredno nepričakovane odgovore, če bo takole v nedeljo popoldne napravil sprehod po svojih, pa tudi po sosednjih poljih. Seveda — če hoče kmet, da mu bodo ti odgovori za stalno koristili, naj si naša vprašanja, kakor tudi odgovore nanje zapiše!

Enako zanimiva so vprašanja, ki morajo dobrega kmečkega gospodarja zanimati glede razlike med posameznimi žitnimi sortami. Na primer:

Kako se razlikujejo posamezne nove, šele zadnje leto k nam vpeljane posamezne žitne sorte od naših domačih? Katere sorte so zimo boljše, katere slabše prestale? Katere sorte so se lepše obrasle? Kakšna je razlika med posameznimi sortami in v primeri z domačimi sortami glede višine rasti barve in oblike listov, stebel, glede gostote posevka, glede časa klasenja itd.? Katere sorte so bolj odporne proti rji, katere proti smetljivosti? Katere sorte ne polegajo? Za koliko dni prej ali pozneje bo ena ali druga sorta dozorela? Koliko stebel na kvadratni meter in koliko zrn v klasu naštejemo povprečno pri eni ali drugi sorti? Kako uspevajo v posameznih sortah podsevk, n. pr. detelja?

Nihče ne more tajiti, da so točni odgovori na vsa ta zastavljena vprašanja izredne važnosti za vsakega kmetovalca. In vendar, kako malo kmečkih gospodarjev je, ki bi si taka in podobna vprašanja zastavili ter bi si na podlagi lastnih opazovanj poiskali tudi odgovor nanje!

Enako važni in istotako zanimivi morajo biti za dobrega kmečkega gospodarja odgovori na vprašanja, ki se tičejo uspevanja posameznih okopavin itd. Na primer glede krompirja:

Kak razloček se kaže letos med krompirjem, ki je bil zgodaj ter med onim, ki je bil pozno posajen?

Kako je krompir posameznih sort odgnal? Katere sorte odgnajajo bolj bujno, katere slabotno? Katere sorte so vzkalile enakomerno, katere neenakomerno? Kakšne razlike je opaziti v barvi listov med posameznimi sortami? Katere sorte krompirja so za rjo in bolezni sploh neobčutljive, katere sorte pa napadajo bolezni najhujše? Kako se razlikujejo krompirjevi nasadi, ki so bili sajeni in obdelovani s strojem »večvrstnikom« (Vielfachgerät) od nasadov, ki smo jih sadili in jih obdelujemo ročno?

Ali je poznati v rasti kako razliko med krompirjem, ki je bil cel posajen, in med onim, kjer smo sadili rezine? V kakšni zemlji je letos krompir lepši, v lahki ali težki, peščeni ali ilovnati? Na ravnam ali v strmih legah? Itd.

Podobno kot pri žitu in krompirju se nam stavlja vrsta sličnih vprašanj tudi pri vseh drugih poljskih rastlinah.

Pri korozi bomo na primer predvsem opazovali razliko med posevki, ki so bili sejani s sejalnico in med onimi, ki so bili z roko sajani. Nadalje

je pri korozi važno, opazovati učinek posameznih gnojil, kakor tudi skrbnega, ali pa zanemarjenega obdelovanja.

Pri pesi nas bo zanimala predvsem razlika med posevki, kjer smo sejali pesno seme naravnost na njivo, ter med presajeno peso.

Pri fižolu nas bo zanimala predvsem razlika med čistimi nasadi posameznih sort ter med mešanimi nasadi. Istotako zanimivo bo primerjati rast in pridelek nizkega in visokega fižola med seboj.

Poudarjamo še enkrat, da bo imel kmet od vseh takih in sličnih opazovanj trajno korist le, če si vsa vprašanja in ugotovitve zapiše! Človek je namreč pozabljiv, tako da niti najnavadnejših stvari ne obdrži dolgo v glavi.

Kot primer navajamo samo dejstvo, da sicer vsak kmečki človek leto za letom opazuje na primer visoki fižol pri rasti — toda če pozimi vprašate kmečkega človeka, v katero stran se visoki fižol ovija, vam bo morda znal na vsakih tisoč le en sam pravilno odgovoriti, ali pa še ta ne. Kdor ne verjame, da je tako, naj si to vprašanje sam zastavi... Težko, če bo vedel odgovoriti prej, ko da gre gledat na njivo ali na vrt!

3. TUDI ZA POLJEDELSKE STROJE SE ZANIMAJI!

O poljedelskih strojih in njih uporabi smo že večkrat pisali. Danes nas zanima predvsem njihov gospodarska vrednost. V vsaki vasi je letos že več ali manj strojev v porabi. Svetujemo vsem kmečkim gospodarjem, da opazujejo in poskušajo ugotoviti gospodarsko vrednost vsakega posameznega stroja, ne samo onih, ki jih imajo sami, marveč tudi strojev, ki jih imajo sosedje, alpa vaška strojna skupnost (»Dorfmaschinen-gemeinschaft«).

Tudi v tem pogledu se nam stavljajo raznovrstna vprašanja, na katera si je dober, računajoč kmet dolžan odgovoriti.

Vzemimo za primer kosilni stroj. Tu bomo najprej ugotovili, v kakih okoliščinah in v kakih legah je ta stroj sploh mogoče s pridom uporabljati. In bomo ugotovili čisto nepričakovane stvari. Večina kmetov je n. pr. mnenja, da je kosilni stroj mogoče uporabljati samo v ravnini. Res pa je, da je mogoče delati s kosilnim strojem tudi v razmeroma strmih legah, če je le zemeljska površina gladka. Narobe pa bo marsikoga presenetila ugotovitev, da na najbolj ravnem svetu kosilnice ni mogoče uporabljati, če so tla posuta z mrvljišči, krtnami in drugimi malimi ovirami. Enako bo marsikoga začudila ugotovitev, da kosilni stroj zahteva več časa za brušenje in čiščenje, kakor pa za košnjo. To je važno v toliko, ker moramo tudi v ta namen zamujeni čas priračunati, ako računamo, za koliko hitreje in ceneje nas pride stati košnja s kosilnico od ročne košnje. Zanimiva bo tudi ugotovitev, da se dá s kosilnico najlepše kositi takrat, ko kosa najslabše reže, to je, ko so tla trda, suha.

Enako zanimiva bodo za dobrega kmeta opazovanja in izkušnje glede sejalnic. Kajti tudi v tem oziru imajo kmetje, ki s temi stroji še niso delali, navadno popolnoma napačne predsojke. Tudi o njih menijo namreč, da jih je mogoče uporabljati samo na ravnini. Izkušnja nas bo poučila, da tudi v razmeroma bregovitih legah sejalnice brez težke uporabljamo, če je zemlja lepo pripravljena in pa — če so opremljene z zavorami, kar je posebno važno! Nasprotno je sejalnica v docela ravnem svetu neuporabna, če je zemlja nezadostno pripravljena, kepesta ali celo kar v celih brazdah. Enako nemogoče je, uporabljati sejalnico v ravnini, kjer orjejo še po starem na ozke kraje.

Na podoben način si naj vsak kmečki gospodar nabira praktičnih ugotovitev o vseh vrstah strojev, ki se nahajajo v okolici. Razen tega naj primerja kakovost dela in izdelavo istovrstnih strojev različnih tovarn. Na ta način si bo lahko napravil o njih točno sodbo, ali je en ali drug stroj za njega primeren in od katere tovarne. Gotovo je namreč, da bo po vojni kmetijskih strojev na razpolago dovolj in da jih bo tudi naš kmetovalec nujno potreboval, ako bo hotel tekmovali z naprednejšimi kmetovalci. Treba je zato, da si nabira vsak že zdaj potrebne izkušnje, da se bo ob danem času lahko hitro in prav odločil.

Spodnještajerc!

Ako še nisi oddal ponošenih oblek, čevljev in starih čunj v zbirko tekstilij in čevljev, stori to takoj! Zbiralnice pri Ortsgruppah sprejemajo samo še dva dni!

GOSPODARSTVO

Gospodarstvo zasedenih pokrajin na vzhodu

Nemčija je na vzhodu v vseh, po Sovjetih izpraznjenih pokrajinah takoj vpostavila svojo civilno upravo, ki je šla takorekoč vedno skupaj s prodirajočimi četami, da je sovražniku od vzeta ozemlje takoj prevzela v svoje upravno gospodarske roke. Dežele vzhoda predstavljajo velikanska naravna bogastva, ki jih je treba izkoristiti. Za vse to je pa treba veliko preudarnega, načrtnega in trdega dela, ki se ga je moralo takoj začeti.

Nemčija je za ureditev gospodarstva na vzhodu vpostavila ogromno število delovnih sil izvedba zamisljenih načrtov sloni seveda na nacionalsocialističnih načelih, ki so jamstvo, da se jih bo tudi izvedlo. Nemška uprava se pri tem ne poslužuje metod, kakor jih poznamo pri Angličkih, ki v svojih kolonijah izrivajo domačine iz gospodarstva. Na vzhodu omogoča Nemčija kot gospodar in voditelj vsem domačinom sodelovanje pri ureditvi novega gospodarskega reda. In ne samo to. Prostranost in obsežnost gospodarskih možnosti in načrtov, ki jih bo izvesti na vzhodu kot povečanem nemškem in evropskem življenjskem prostoru, sta elastični, dalekovidni in umni nemški gospodarski upravi narekovali, da je na vzhodu dovolj dela in dela tudi za druga, nam po krvi in jeziku sorodna in prijateljske narode, v kolikor imajo voljo prostovoljno sodelovati in se uvrstiti med na vzhodu delujoče Nemce. Nemčija odpira torej Evropi vrata na vzhod predvsem germanskim prostovoljnimi delavcem, obrtnikom, trgovcem, rokodelcem in podjetnikom vseh strok in vrst, v kolikor imajo voljo in sposobnost staviti se na razpolago gospodarstvu vzhodnih pokrajin.

V tem pogledu vlada največ zanimanje v Holandiji. Ze lani so v Haag-u ustanovili družbo za zbiranje, združanje in podpiranje vseh slojev in krogov v Holandiji, ki imajo kakršenkoli interes, da bi se udeleževali na vzhodu. Ta trdka daje nasvete, informacije, izdeluje načrte ter v splošnem pospešuje in pomaga vsem, ki bi na vzhodu radi nekaj začeli. S tem ni pomagano samo vzhodu, ki kriči po delovnih rokah in podjetnih ljudih, zmožnih kmetovalcih in dobrih delavcih, temveč tudi Holandiji, ki je radi vojne gospodarsko trpele posebno z izgubo svojih indijskih kolonij ter potrebuje novih možnosti za udejstvovanje.

Po vzgledu Holandije obstojajo tudi na Danskem trdke, ki so udeležene v gospodarstvu vzhoda. Njihova udeležba je v glavnem v baltičkih deželah. Tudi to koristi Ostland-u in Danski. Danske gospodarstvo namreč radi vojne nima možnosti pravega udejstvovanja in je zadovoljno, da ji Nemčija na ta način odpira vrata do dela, ki mu bo prineslo bodočnost. Akoravno se vse to bavi za enkrat radi vojne z vojnim gospodarstvom, si to nič nenaravnega, dokler traja vojna. Nemško-danski gospodarski interesi jamčijo za nujno obnovo severnega dela vzhoda.

Tudi Romunija kot zaveznik Nemčije v boju s per komunistem je prevzela delokrog v izgradnji in obnovi vzhoda. Pokrajino Transnistrijo, ležečo ob severnem delu Črnega morja, ki jo v civilno-upravnem pogledu upravlja, bo preoblikovala s pomočjo Nemčije gospodarsko in upravno-politično. V tem je delež Romunov za preporod in ureditev vzhoda.

Omeniti je tudi Madžarsko, ki je v Budimpešti ustanovila trdiko »Transkarpathia« za trgovanje med vzhodnimi pokrajinami. Madžarska bo na vzhodu uvažala surovine, na vzhod pa izvažala svoje industrijske produkte, kar bo koristilo obojem strankam.

Sela v povezoju se nahajajoče gospodarstvo vzhoda se sistematično preurejuje za svoje bodoče velike naloge. Evropa, ki je industrijsko visoko razvita, bo velekupec surovin, ki jih potrebuje in jih je na vzhodu v skoraj neizčrpni količinah, da ne govorimo o kmetijskih pridelkih, ki jih bodo evropski narodi tudi potrebovali. Izdelki naših tovarn bodo pa na vzhodu našli milijone potrošnikov, kar bo gospodarstvo vzhodnega prostora zblížalo in združilo z ostalim gospodarstvom Evrop.

MALE VESTI

* Reichsjugendführer Axmann je te dni obiskal Soljo, kjer ga je skupno s spremstvom sprejel bolgarski ministrski predsednik, prof. Filov. Axmann je nato obiskal glavni štab bolgarske državne mladine »Branik«. Tu je vodja bolgarske mladine, dr. Klečkov, poročal o svojem delovanju. Reichsjugendführer je položil venec na spomenik Neznane bolgarskega vojaka. V znak nemško-bolgarske mladinske skupnosti je podaril Reichsjugendführer bolgarski mladini v »Braniku« osem jadralnih letal.

* Namestitve poklicnih podčastnikov in voditeljev Reichsarbeitsdienst-a. Z odredbo Reichsinnenministra v sporazumu z vrhovnim poveljstvom oborožene sile je bilo izdano določilo, ki ureja sprejem doslužnih podčastnikov oborožene sile in voditeljev Reichsarbeitsdienst-a v uradniško službo. Novi predpisi izboljšujejo možnost sprejema v državno službo tistim, ki se zanjo potegujejo po odsluženju svojih obvez pri vojaki in v Reichsarbeitsdienst-u.

* Oborožena sila in policija ter cestni promet. Po odredbi Reichsinnenministra niso podvrženi prometnim predpisom, ki veljajo za ceste: oborožena sila, ff-odredi, policija, gasilstvo in obmejna nadzorna služba, kolikor to zahteva izpolnjevanje njihove službe. To velja tudi za gasilstvo, odrede Technische Nothilfe in Reichsarbeitsdienst pri vpostavi v slučajih katastrof. Oddelke oborožene sile, odrede ff, Reichsarbeitsdienst NSDAP, lahko policija in gasilstvo na pohodu prekineta in v pokretu ovirata, če se jima mudi. Isto se lahko zgodi tudi z mrtvaškimi sprevodi in procesijami.

* O binkoštnih praznikih ne bo dopustnih potovanj. Generalni pooblaščenec za vpostavo v delo razglasa: Vojne potrebe zaposlujejo nemške državne železnice v taki meri, da letos o binkoštnih praznikih ni mogoče uvesti dodatnih osebnih vlakov. V interesu vseh je, da se potovanja zasebnega značaja posebno o binkoštnih praznikih omejijo, ker je ravno tedaj železniški osebni promet najbolj obremenjen. Vožnje na dopust in počitnice je urediti tako, da se ne potuje ravno za binkoštno praznike.

* Razstava štajerskih narodnih noš. V dvorani Orisgruppe Marburg II, Tegetthofstraße 3, so razstavili štajerske noše. Pri tem so imele zlasti fenske prilagoditve, da si ogledajo, kako izgleda prava štajerska dekliska noša ali »Dirndl«. Razstava je nudila možnost, ločiti pravo od spačenege. »Dirndl« namreč ni nikakršna moda, temveč noša, ki je zrasla iz naroda, iz noše domače zemlje, iz naših cvetic in hribov. Razstavo je priredil Mädelwerk.

* Konjske odeje so na nabavne liste. Po poročilih urada Reichsstelle für Kleidung und verwandte Gebiete, se sme prodajati odeje za konje in živino samo na Bezugscheine

Scherl-Bilderdienst—Adrian—Autoflix

Soll es ein Harzer »Roller« sein?

Je größer die Milchmengen sind, die der deutsche Bauer der Ablieferungsschlacht zur Verfügung stellt, um so mehr Butterfett und Käse können produziert werden. Bei der Versorgung des deutschen Volkes mit diesen Nahrungsmitteln erhält der in den Molkereien aus Quark hergestellte Sauermilchkäse eine immer größere Bedeutung, da er nahrhaft, schmackhaft und bekömmlich ist. In den Molkereibetrieben läuft der gewonnene Quark durch eine Formmaschine, die ihn automatisch die gewünschte Form und das gewünschte Gewicht gibt. Sorgfältig auf Gerüsten gelagert kommt er in den Reifungsraum, wo er 5 bis 6 Tage liegt und mit dem Schimmelpilz bespritzt wird, der in den Käse eindringt und so den Reifungsprozeß darstellt. Je nach der Entfernung des Bestimmungsortes wird die Lagerdauer des Käses beschränkt. — Unser Bild zeigt die Bespritzung im Reifungsraum

* Dekleta višjih šol kot otroške vrtnarice na Spodnjem Štajerskem. Na višjih deklinskih šolah v Graz-u so predčasno zaključili 7. razred, da bi iz vrst učenk poslali nekaj deklet kot otroške vrtnarice na Spodnje Štajersko za vodstvo otroških vrtev, ki se otvorijo za časa žetve. Vsa dekleta so se prijavila prostovoljno in so bila pred odhodom na Spodnje Štajersko poslana v večdnevni tečaj, kjer so jih za to vpostavo strokovno pripravili.

* Spodnještajerci so vedno in povsod junaki. Vojak Stanislaus Augustin iz Oberradkersburg-a, ki se je javil kot prostovoljec v odd. Waffen-ff, je bil nedavno odlikovan za hrabrost z odlikovanjem »Eisernes Kreuz II Klasse«.

* Pevski nastop v Luttenberg-u. V Luttenberg-u so v hiši Gemeinschaftshaus nastopili zbori Jungmädelschar in Singschar der Deutschen Jugend, organizacije Steirischer Heimatbund. Med odmorom je čital Kreisführer inženjer Nemetz Weinheber-jeve in Eichendorff-ove pesnitve. Nastopil je tudi godalni kvartet iz Luttenberg-a. Prireditelj je bila dobro obiskana in je lepo uspela.

* Vzdrževanje družin v zasedenih pokrajinah vzhoda. Uradni list Reichsinministra za vzhodne pokrajine št. 12, z dne 2. junija 1943, prinaša odredbo o družinskih vzdrževalnih v zasedenih predelih vzhoda. Na isto imajo pravico vsi družinski pripadniki nemških državljanov in Nemcev, ki služijo v oboroženi sili v Reichsarbeitsdienst-u in stanujejo na vzhodu. Tudi tisti, ki niso nemške narodnosti in so se stavili na razpolago za službo na vzhodu kot prostovoljci, v kolikor niso oskrbovani od uradov Waffen-ff, imajo pravice na isto vzdrževalnino, ki je mišljena za vzdrževanje družine.

* Najmlajši nosilec vojno-zaslužnega križa z meči. Simbolično za vse odrede Hitler-Jugend v Gau-u Westfalen-Süd je Führer odlikoval za hrabro obnašanje desetletnega pimfa Rolf-a Polivka iz Dortmund-a. Fantek se je izkazal med nekimi nočnim letalskim napadom ter na ta način postal najmlajši nosilec imenovanega odličja.

* Reja malih živali naj sloni na lastni prehrani. Z vojno se je tudi na Spodnjem Štajerskem še bolj razvila reja malih živali. To nam daje dodatna prehranjevalna sredstva in dragocene surovine, kakor angorsko volno, kože, usnje itd. Vse to je pa v interesu gospodarstva, če se giblje v mejah samooskrbe. To se pravi, hrana za domače živali se na noben način ne sme pridelati ali nabavljati na račun prehrane ljudstva ali drugih živali. Na vsak način je prepovedano nakupovanje krme, ki se jo lahko uporabi v druge svrhe. Zato morajo rejci malih živali stanje svojih kuncev, kokoši itd. prilagoditi stanju lastne

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

23. Stunde.

Ordnungszahlen.
vrstilni števniki.

Regel: Man bildet die Ordnungszahlen, indem man an die Grundzahlen bis 20 die Endung -te anhängt. Von 20 aufwärts hängt man -ste an. (Ausnahme: 1. und 3., der erste, der dritte.)

Pravilo: Vrstilne števnike tvorimo na ta način, da pritakamo glavnim števnikom (izvzemli 1 in 3) -te, in števnikom od 20 naprej -ste.

Ordnungszahlen werden wie Eigenschaftswörter abgewandelt.

Zapomni si: Vrstilni števniki se sklanjajo kakor pridevniki.

1. (erster, -e, -es), 2. (zweiter), 3. (dritter), 4. (vierter) usw., 20. (zwanzigster, -e, -es), 21. (einundzwanzigster), 100. (hunderter) usw.

Vaja. Der wievielte ist heute? Heute ist der 23. (dreizehntzigste). Krainburg, am 30. (dreißigsten) Jänner 1942. Nach dem 20. (zwanzigsten) hat er meist kein Geld mehr. Mein Bruder wird mich nach dem 30. besuchen. Wo wohnen Sie? In der Klagenfurterstraße 25 in 3. (dritten) Stock. Das ist das 6. (sechste) Telegramm, das ich heute erhalte. Ein Tag ist der 7. Teil einer Woche, der 30. oder 31. Teil eines Monats und der 365. Teil eines Jahres. Velde 8. (achter) Jänner 1942. Am 1. hat Herr Maler viel Geld, aber am letzten ist er schon stier. Ein Gramm ist der tausendste Teil eines Kilogramms. Heute abend ist die 250. (zweihundertfünfzigste) Aufführung der neuen Operette. Bitte eine Fahrkarte 3. (dritter) Klasse nach

St. Veit. Bitte, wo steht der Zug nach Neumarkt? Auf dem 5. Geleise. Der Zug aus Laibach fährt auf dem 1. (ersten) Geleise ein. Herr und Frau Dr. Witz zeigen die glückliche Geburt ihres 8. Jungen an. Wie alt ist dieses liebe Mädchen? Es ist erst im 9. (neunten) Monat.

Sprichwörter:

1. Reden ist Silber, Schweigen ist Gold.
2. Zeit ist Geld.
3. Können ist Wollen.
4. Keine Rose ohne Dornen.
5. Besser den Spatz in der Hand als die Taube auf dem Dach.
6. Gelegenheit macht Diebe.
7. Lügen haben kurze Beine.
8. Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht.
9. Ende gut, alles gut.
10. Aller Anfang ist schwer.
11. Morgenstunde hat Gold im Munde.
12. Jeder ist seines Glückes Schmied.
13. Eine Hand wäscht die andere.
14. Hunger ist der beste Koch.
15. Wer anderen eine Grube gräbt, fällt selbst hinein.
16. Unkraut verdirbt nicht.

Die leidende Form.

Trpni način.

Man bildet die leidende Form mit dem Hilfszeitwort »werden« und dem Mittelwort der Vergangenheit.

Trpni način tvorimo s pomožnim glagolom »werden« in z deležnikom preteklega časa.

Biti ljubljén

Ich werde geliebt — ljubijo me
du wirst geliebt — ljubijo te
er, sie, es wird geliebt — ljubijo ga, jo
wir werden geliebt — ljubijo nas
ihr werdet geliebt — ljubijo vas
sie werden geliebt — ljubijo jih
Sie werden geliebt — ljubijo Vas

Übungssätze:

1. Diese Kinder werden von ihren Eltern sehr geliebt. 2. Der Koffer wird vom Dienstmann zum Zug getragen. 3. Die Post wird täglich zweimal ins Haus gebracht. 4. Die meisten Geschäfte werden um 18 Uhr geschlossen. 5. In diesem Kaffeehaus wird immer Schach gespielt. 6. Die schönen Bilder in der Ausstellung werden bewundert. 7. Dieser freche Dieb wird mit 14 Tagen Arrest bestraft. 8. Montag und Freitag wird kein Fleisch verkauft. 9. Alle Menschen werden von den Juden betrogen und begauert. 10. Von wem wird diese Rechnung bezahlt? — Natürlich von mir. Die Bücher dieses bekannten Dichters werden mit größtem Interesse gelesen. 12. Was wird heute gemacht? Ein Ausflug auf den Hochobir. 13. Eine Hausgehilfin welche kochen kann, wird dringend gesucht. 14. In diesem Zimmer wird nicht geraucht. 15. Jeden Tag werden von diesem Herrn 10 bis 20 Forellen gefangen. 16. Dieser Brief wird unter allen Umständen heute noch geschrieben und zur Post gebracht. 17. Dieses Geschäft wird ab sofort wegen Preistreiberei geschlossen.

Aus der Zeitung.

Dr. Max Unblutig ordniert bis auf weiteres nicht.

prehranjevalne možnosti. Reja kuncev velike belgijske rase je neracionalna, ker se brez žitne krme ne odeblijo. Neracionalna je tudi reja malih kuncev. Isto načelo drži tudi za koze. Reja kuncev, kokoši itd. po stanovanjskih hišah je dovoljena s pristankom hišnega lastnika, v kolikor ni tozadevno že dogovorjeno v najemniški pogodbi.

* Razstreljivo ni za otroke. V Saarbrücken-u je skupina otrok našla francoske granate, ki ni eksplodirala. Kakor je to navada, so se otroci igrali z granato, ki je eksplodirala. Pri tem sta bila dva otroka takoj mrtva, dva nadaljna sta pa kmalu nato izdihnila. Skoraj istočasno sta v Wilni in v Narwi v Ostland-u, usmrtili dve mlat šest otrok, ki so se igrali z najdeno stvarjo, ne da bi se zavedali, kaj imajo v rokah.

* Prilagoditev kazenskega prava v notranjosti Velike Nemčije. Na področju Velike Nemčije obstojata trenutno še dva kazensko-pravna postopka eden poleg drugega, in sicer kazensko pravo v Altreich-u in kazensko pravo Alpen- in Donau-Reichsgau-ev. Ta dva sistema sta v raznih določilih različna. Dejanja, ki so v Alpen- in Reichsgau-ih kazniva, jih kazensko pravo Altreich-a presoja drugače ali pa sploh ne zajame in obratno. To povzroča kazenskemu pravu neznosljivosti, ki so sedaj, ko je mnogo menjavanja stanovanj in službenih mest prav pogoste in vodijo do nezadovoljivih sklepov. Dokončna odstranitev teh razlik je možna edino potem izenačenja celotnega kazenskega prava, ki se bo izvršilo šele po vojni. Sedaj je Reichsminister der Justiz, to je pravosodni minister, izdal odredbo, ki bo za enkrat prilagodila kazensko pravo Altreich-a ter Alpen- in Donau-Gau-ev. Odredba se imenuje Strafrechtsangleichsverordnung.

* Polzvedovanja o stalingrajskih bojovnikih. Ponovno se opozarja, da se dobijo zanesljivi podatki o usodi pogrešanih stalingrajskih bojovnikov samo pri uradih Wehrkreis-ov »Arbeitsstäbe Stalingrad«. Svoji se najprej obrnejo z razpoložljivimi podlagami na pristojen Wehrmeldeamt. Wehrmeldeamt-i vodijo nadaljna posredovanja pri Wehrkreis-ih potom uradov »Arbeitsstab Stalingrad«, od koder se prosilcem potem neposredno odgovori. Tudi tisti svojci, ki so o svojih stalingrajskih bojovnikih od njihovih enot ali predpostavljanih medtem že dobili kakšno vest o ranjenju, smrti ali pogrešanju, se nujno naprošajo, da z dotičnimi poročili izpolnijo formularje, ki jih dobijo pri pristojnih Wehrmeldeamt-ih radi izplačila vzdrževalnin in pristojbin.

* Previdnost pred sovražnimi baloni! Sovražnik spušta v zadnjem času gumijaste balone na področje Reich-a. Gre za balone rumene barve, v

Oddaja sadja in sočivja na Spodnjem Štajerskem

Vojna je prinesla preureditev načina prehranjevanja ljudstva. Z ozirom na malo dodelitve mesa se je dvignil konzum rastlinske hrane. Zato je danes uporaba sadja in sočivja v vsakem gospodinjstvu, posebno pa pri velepotrošnikih zelo važna. Pedeželsko ljudstvo je povečalo svoje nasade, ki jih skrba obdeluje, da se pridelek zviša in poveča prehranjevalna sredstva. To je tudi glavni predpogoj, ker se prevzame in razdeli lahko le to, kar se je pridelalo čez potrebo pridelovalcev. Potrebno je pa tudi, da se popis in oddaja vrši v redu. V to svrhu se je na Spodnjem Štajerskem uredile oddajališča za sadje in sočivje, ki se jim pravi Bezirksabgabestelle für Obst und Gemüse.

Naloga teh zbirališč je, da zbere vsa sadja in sočivje, ki se ne potrebuje za potrošnike ter ga spravi v področja, ki ga potrebujejo, ker ga imajo premalo, da se izognemo posameznemu transportiranju. Od oddaje je izvzeta edino potreba, ki jo ima zadnji potrošnik. Pridelovalec torej lahko vse sadje in sočivje z izjemo jabolk in čebule, proda iz svoje kmetije zadnjim potrošnikom ter ob tržnih dneh na tedenskih tržiščih. Isto velja za divje rastoče gozdne jagode in gobe. Ta možnost prodaje pri pridelovalcu je določena za lastno potrošnjo v domačinstvu. Nakupl v svrhu nakopičenja sočivja, sadja, gob in gozdnih

jagod poment škodo našim prehrani in se morajo radi tega preprečiti.

Preskrba velepotrošnikov (zavodov, taborišč, gostiln itd.) se bo uredila potom prehranjevalnih uradov. Ti tudi lahko zahtevajo, da se v posebnih primerih preko okrajnih oddajališč pripravi blago za velepotrošnike. Ranega sočivja se ne more mnoge spraviti na trg in je radi tega mišljeno tudi samo za takojšnjo potrošnjo. Za višje havanje in konzerviranje je mišljeno peme sočivje.

Ze danes se naglašja, da je za sadje v celi Spodnji Štajerski (z izjemo naselitvenega področja) in za čebule v okraju Pettau, veljavna odredba šefa civilne uprave z dne 27. junija 1942 (V. z. A.-Bl., S. 623), ki odreja oddajne obveznosti. Za prevzem jabolk iz Spodnje Štajerske in čebule iz okraja Pettau so pooblaščen zbiralnica, to je Sammelstellen der Bezirksabgabestelle für Gartenbauerzeugnisse in der Untersteiermark.

Na Spodnjem Štajerskem se mora vsa jabolka, iz Kreis-a Pettau pa vsa čebula oddati pristojnim oddajalnicam. To je potrebno, ker gre za prideleke, ki se dalje časa držijo in so potrebni za zimsko preskrbo vsega področja. O možnosti skupne jabolk in čebule od strani potrošnikov za lastno uporabo neposredno pri pridelovalcu bodo izšla posebna določila.

obliki kroglice, ki merijo dva do tri metre premera. Na balonih visijo včasih tudi žice. Nekateri baloni nosijo steklenice plina z gorilno tekočino, ki po gotovem času same padejo iz balona, kjer pri padcu na kakšno drevo, zemljo itd. povzročijo požare. Na najnovejših balonih visijo tudi vreče z žagovino, ki se zažgejo potom električnih naprav kakor hitro trči balon na kakšen trdi predmet. Balon pri tem eksplodira in zgori v velikem plamenu. V interesu vsakega je, da se takih balonov ne dotika. Pač pa je dolžnost vseh, javiti pri najbližji oblasti, če se opazi take balone. Dokler ne pride policija, je treba balon braniti pred dostopom in približevanjem nepoklicanih ljudi.

* Posebne dodelitve tovarniškim kuhinjam. Reichsminister za prehrano in kmetijstvo je pooblastil prehranjevalne urade, da počenši z 51. dodelilno periodo dodelijo tovarniškim kuhinjam 250 g stročnih konzerv za juho in stročnic na osebo in dodelilno periodo. To velja samo za obrate, v katerih delajo moški najmanj 60, ženske in mladotni pa najmanj 57 ur tedensko.

* »Rokodelec je in ostane podjetnik.« Na seji voditeljev rokodelstva v Berlin-u je Reichsmini-

ster za cene, Staatssekretär dr. Fischböck med drugim izjavil sledeče: »Rokodelec naj ne be sprejemnik plače, temveč on je in ostane podjetnik in kot tak mora biti za svoje delo primerno nagradjen.«

* Posmrtni denar za starše na bojišču padlih vojakov. Posmrtni denar ali Sterbegeld v smislu predpisov, ki jih določa Reichsversicherungsordnung, imajo pravico sprejeti po vrstnem redu zakonski tovariš, otroci, oče, mati ter bratje in sestre. Načelo je, da so živeli z varovancem v skupnem gospodinjstvu.

* Srbski rudarji odhajajo v Nemčijo. Kakor mlađi srbski kmetovalci, tako so sedaj odšli tudi srbski rudarji v Nemčijo, da se v tamkajšnjih rudnikih izpopolnijo in izurijo v modernih ruda-

Spodnještajerc!

Da bi postal polnovreden Nemec, moraš dobro obvladati nemščino. Zato izpopolniti svoje nemško jezikovno znanje. Govori, čitaj in misli v nemškem jeziku!

Ein zwei Jahre alter, schwarzer Dackel ist abhanden gekommen. Es wird ersucht, den Hund gegen gute Belohnung bei Frau Mitzl Waukerl, Klagenfurt, Tierschutzstraße 47, abzugeben.

Elektronunternehmen Josef Starkstrom bleibt wegen Betriebsurlaubs für die nächsten 14 Tage geschlossen.

Radioapparat mit Akkumulatorenbatterie wird sofort gekauft. Angebote unter »Verlässlicher Schwarzhörer« an die Verwaltung des Blattes.

Kraftwagenlenker zu Lastkraftwagen wird aufgenommen bei Baumeister Franz Bruchziegel, Klagenfurt, Mörtelgasse 76.

Kanzleikräfte, perfekt in allen Büroarbeiten, werden dringend ab sofort gesucht.

Flinke Bedienerin sucht für einige Stunden täglich Modellhaus Ladenhocker, Villach.

Lehrmädchen mit Nähkenntnissen wird aufgenommen.

Tüchtiges Stubenmädchen wird für größeren Gasthof in Villach gesucht. Zuschriften unter »Reinlich« an die Verwaltung des Blattes.

Nettes Mädchen für alles, kinderliebend, für Ende des Monats nach Wien gesucht.

Tüchtige Stenotypistin sucht Vormittagsbeschäftigung.

Gewandter, erfahrener Bilanzbuchhalter, ledig, Antialkoholiker, sucht für sofort Dauerstellung in der Holzindustrie. Zuschriften unter »Bretter« an die Verwaltung des Blattes.

Zwei berufstätige Geschwister suchen für sofort oder später schön möbliertes Zimmer mit Küchenbenützung in Stadtmitte.

Villa in der Umgebung von Krainburg, herrliche Lage, mit Garten, Wiese und Wald, ist wegen Todesfalles sofort zu verkaufen.

Einige Witze.

1. Ein Gläubiger findet seinen Schuldner bei Tisch. Dieser zerlegt gerade einenn Truthahn. — »Unmöglich, ich bin ja ruiniert!« — »Ruiniert, und Sie essen einen Truthahn!« — »Leider«, erwidert der Schuldner und drückt die Serviette an die Augen. »Ich habe kein Futter mehr gehabt.«

2. Das Töchterchen: »Mutti, du hast schon einige weiße Haare, woher kommt das?« — Mutter: »Das kommt, weil ihr mich immer ärgert!« — Töchterchen: »Du hast aber die Großmutter sehr geärgert, sie hat nur mehr schneeweiße Haare!«

3. Ein kluger Arzt. — »Der Doktor hat mir das Weintrinken auf einige Zeit verboten.« — »Auf wie lange denn?« — »Wahrscheinlich so lange, bis ich ihm die Rechnung bezahlt habe.«

Wörter.

abgeben — oddati
abhanden kommen — zgubiti se
Akkumulatorenbatterie (w) — baterijski nabiralnik
Angebot (s) — ponudba
Antialkoholiker (m) — vzdržljivec
Arrest (m) — zapor
aufnehmen — sprejeti
Ausstellung (w) — razstava
begaunern — oslepariti
bekommen — dobiti
Belohnung (w) — nagrada
Benützung (w) — raba
Bergleute (Mehrzahl) — rudarji
berufstätig — poklicno dejaven
Beschäftigung (w) — posel
bestrafen — kaznovati
Betriebsurlaub (m) — obratni dopust
bewachen — stražiti
Bilanz (w) — bilanca

Blatt (s) — (Zeitung) — list, časopis
bombardieren — bombardirati
Brand (m) — požar
Buchdrucker (m) — tiskar
Buchhalter (m) — knjigovodja
Büro (s) — pisarna
Dackel (m) — jazbecar
Dauerstellung (w) — stalna služba
denn — kajti, zaka
drucken — tiskati
drücken — tisčati
Elektronunternehmen (s) — podjetje za elektriko
englisch — angleški, -a, -e
Enkel (m) — vnuk
erfahren (Eigenschaftswort) — vešč
ersuchen — prosiť
erwidern — odvrniti
Erz (s) — ruda
Feuerwehr (w) — požarna bramba
fördern — na des spravljati
Freundschaft (w) — prijateljstvo
Gasthof (m) — gostilna
Gerücht (s) — govorica
Geschwister (w) — bratje in sestre
gewandt — spreten
Gläubiger (m) — upnik
Hafer (m) — oves
Hausfrau (m) — gospodinja
Hausherr (m) — gospodar
hängen — obesiti
hineinfallen — v kaj pasti, namazati se
Industrie (w) — industrija
Kenntnis (w) — (Kenntnisse) — znanje
kinderliebend — ljub, -a, -e do otrok
klug — razumen
Kraftwagenlenker (m) — šofer, vozač
Kunde (m) — vest, poročilo
Küche (w) — kuhinja

skih delih. Pri odhodu jim je srbski gospodarski minister Nedeljko izjavil, da bodo po povratku pionirji srbskega rudarstva, ker razpolaga Srbija z bogatimi nahajališči raznih rudnin.

* **Cirkus v Marburg-u.** V Marburg-u na Igrišču vogal Narvikstraße, blizu poslopja nekdanje Kadettenschule, gostuje do 20. t. m. nemški cirkus Konrad. Predstave so dnevno in sicer ob 15.30 in 20. uri. Na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek bodo prebivalci okolice imeli priložnost, ogledati si poseben spored tudi popoldan, ker bodo tri predstave in sicer ob 14., 17. in 20. uri.

* **Prijavljajte se v Waffen-ff.** Reichsführer-ff. Hauptamt-ff je izdal brošuro »Dich ruft die ff«. Brošura ima namen in nalogo, da objasni in razloži udeleževanje orožja ff posebno v času vojne. Lepo s slikami opremljena knjiga nudi vpogled v mnogostransko uporabo in vpostavo odredov Waffen-ff. Risbe kart kažejo pot čet ff do »Schwerter zum Eichenlaub des Ritterkreuzes« odlikovani ff-Obergruppenführer Sepp Dietrich poziva nemške fante rekoč: »Ce si korenjak in pripravljen nekaj riskirati ter si se Führer-ju zotiti, potem spadaš med nas! Najnovejša določila o življenjski poti članov ff so staršem in zanimancem prvič v tej knjižici na razpolago. Brošura se dobi pri uradu Ergänzungsstelle Alpenland (XVIII) der Waffen-ff, Salzburg-Aigen, Gylenstormstr. 8. Pišite po njo!

* **Pobijanje krompirjevih hroščev.** Nevarnost krompirjevih hroščev se marsikje podcenjuje. Vsak hroščev par lahko letno zapusti do 30 milijonov naraščaja. Z drugimi besedami se to pravi, da je za prehrano tega števila hroščev potrebno 2 in pol hektarja krompirjevih nasadov. Tega se je pa ravno sedaj, ko nam je potreben vsak krompirček, treba obvarovati. Če najde kdo krompirjevega hrošča, mora to nemudoma javiti županu, da se ukrene vse potrebno. Tak hrošč ima rumene peruti s petimi črnimi rižami po dolžini. Ličnice teh hroščev so rdeče, črni glav in noge imajo po straneh dve vrsti črnih pik. Vsako opaženo hroščev ali ličink je treba takoj javiti in je to dolžnost vsakega. Pomislite, koliko milijonov RM škoda povzročijo letno na naših krompirjevih nasadih hroščil! Zato pa napovejte boj tej škodljivi golazni!

* **Otvoritev občinske sesterske postaje v Jörgendorf-u.** V okviru službenega sestanka je Ortschaftsgruppe Jörgendorf v Kreis-u Pettau nedavno tvorila občinsko sestersko postajo, ki je druge te vrste na Spodnjem Stajerskem. Pri tem je Kreisführer in Landrat Bauer v svojem govoru omenil odlično povezanost in sodelovanje državnih zdravstvenih uradov z organizacijo Steirischer

Heimatbund. Hkrati je napovedal, da bo v doglednem času tudi v Monsberg-u urejena slična postaja, ki bo tretja v Kreis-u Pettau.

* **Poldnevne zaposlitve žen.** Mnogo, prijavi za delo obveznih žena ne more ves dan, temveč samo po pol dneva od družinskih del na delo v tovarne. Radi tega je Reichswirtschaftsminister poveljal podjetja, da najdejo možnosti za zaposlitev žen, ki bi delale samo po pol dneva. Priporočal jim je uvedbo poldnevnih ženskih šihotov tam, kjer je to izvedljivo. Na noben način ne sme ostati delovna sila, ki se lahko vpostavi poldnevno nezbrabljena, če bi tovarne ne pokazale interesa za uvedbo takih šihot.

* **Junaška smrt za domovino.** Na vzhodni fronti je padel junaške smrti grenadir Franz Sprach iz Stucken-a, Kreis Pettau. Na istem bojišču je padel za Führer-ja, narod in Reich grenadir Josef Senekowitsch iz Marburg-a. Zvest zaobljubi, ki jo je dal Führer-ju narodu in domovini, je našel junaško smrt na vzhodu tudi Spodnještajerc Karl Puschnik, ki je služil kot pionir. Doma je bil iz Laakdorf-a v občini Montpreis, v Kreis-u Rann.

* **Zivljenje sta darovala za Nemčijo.** Nasilne smrti, prizadete po boljševiških tolpah, sta umrli Josef Ozwirk, Ortsbauernführer v Franz-u, Kreis Cilli ter Wehrmann Johann Bogatec iz Oppendorf-a, Kreis Cilli.

* **Spodnještajerci so hrabri vojaki.** Jäger Fritz Fiedler is Süssenheim-a, Kreis Cilli, je bil za hrabro obnašanje pred sovražnikom odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse.

* **Gonobitz ima novega Ortsgruppenführer-ja.** Minulo nedeljo se je v okviru službenega zasedanja poslovil Ortsgruppenführer Ortsgruppe Gonobitz, Karl Laurich, ki odhaja k vojakom. Navzoči so bili Kreisführer Doboczky, župan in vsi ostali funkcionarji. Prireditelj je olepšala domača godba. Hkrati je Kreisführer zaobljubil novega Ortsgruppenführer-ja Walter Roposa.

* **65 let v eni službi.** V trgovski hiši Berliq v Rohitsch-u, obhaja 65letnico službovanja kot hišna pomočnica in gospodinja Apolonija Tepesch, rodem iz Sattelbach-a v Kreis-u Rann. Danes že 77letna gospodinja je v eni in isti hiši služila skozi tri generacije in še danes neumorno dela in vodi gospodinstvo v prid in zadovoljstvo družine Berliq.

UNTERSTEIRER I

Um vollwertiger Deutscher zu werden, muß du die deutsche Sprache gut beherrschen. Darum vervollständige du deine deutschen Sprachkenntnisse. Sprich, lies und denke deutsch!

Verkehrssünder (m) — kršitelj prometnih predpisov
verlässlich — zanesljiv
verlöschen — ugasniti
verurteilen — obsoditi
Verwaltung (w) — uprava
warmhalten — greti
widerhallen — odmevati
Wind (m) — veter
Wohnviertel (s) — stanovanjska četrt
zerlegen — razrezati, razstaviti
Zuschrift (w) — dopis

Redewendungen:

Unter allen Umständen — vsekakor
etwas zur Post bringen — nekaj na pošto prinesiti
ab sofort — takoj
bis auf weiteres — do nadaljnjega
ein Mädchen für alles — deklica za vse
gerade bei etwas sein — ravno pri čem biti
im Begriffe sein, etwas zu tun — nameravati
z. B.: ich bin gerade beim Essen (ravno) jem, ich bin gerade im Begriffe, einen Brief zu schreiben — (ravno) pišem pismo, nameravam pismo pisati

o. Kje je zrak najbolj suh? Marsikdo si bo mislil, da je to v Sahari. Pa ni res. Tam je naravnost »vlažno«, če vzamemo namreč za merilo »sušo«, ki vlada v električni žarnici. Tam škoduje že vlažnost 0.0001 odst. Če pa znaša vlažnost v žarnici celo 0.0004, tedaj bo pregorela že v nekoliko urah. Če bi razdelili eno samo kapljo vode na 68.000 žarnic — v vsaki bi bilo tedaj le ena osem in šestdeset tisočinka kaplje — tedaj bi ne bila niti ena teh žarnic več uporabna. Seveda je popolnoma izključeno, da bi kakršno koli bitje moglo živeti v takšni suši.

* **Kulturni teden organizacije Steirischer Heimatbund.** Minulo nedeljo je bila v uradih Bundesführung seja kulturnega urada, ki so se udeležili vsi voditelji istih uradov pri Kreis-ih. Vodja kulturnega urada pri Bundesführung-i je poročal o načetih pripravah za kulturni teden, ki se bo vršil septembra t. l. Zamišljeni so nastopi pevcev, godbenikov, igralcev-lajtkov, lutkovih gledališč in plesnih skupin.

* **Ob binkoštnih praznikih ni peronskih kart.** Da se ob binkoštnih praznikih ne bi prenatrpali peroni, je železniška uprava izdala odlok, da se te dni ne bo prodajalo peronskih vstopnic. Določilo velja za čas med 11. in 16. junijem.

* **Smrtna kosa.** Umril je 63 let star nameščenec občine Rohitsch-Sauerbrunn Rudolf Werboschek. — Na Thesen-u pri Marburg-u je preminula hčerka pekovskega pomočnika Erika Draxler. — V Polstrau-u so pokopali 60letnega nadučitelja v. p., Ferdinand-a Sprager-ja.

* **Jedilni listi po gostilnah.** Vodja gospodarske skupine je gostilniškim podjetnikom priporočal, da bi z ozirom na najnovejšo živilske nakaznice na svoje jedilne liste vzeli h karte prostim jedilom, ki jih poznamo pod imenom Stammergericht, še eno, nekoliko boljše in dobro pripravljeno jed, za katero naj bi gostje oddali 5 gramov masti in morda še nekaj krušnih in živilskih kart. Tako kosilo ali večerja bi naj tvorila skupno z jedo Stammergericht nekako hrbenico prehrane ljudem, ki se prehranjujejo po gostilnah. V ostalem bo pa slika kosila in večerje določala 50gramska količina mesa. Mimo tega lahko gostilne servirajo tudi jedila s 100 g mesa, da je ustrezno gostom, ki raje bolj redko kedaj uživajo meso in tedaj nekoliko več. Pri vsem tem pa ostanejo v navadi stari predpisi: da se za nobeno kosilo ali večerjo ne sme zahtevati od gosta več kakor kvečjemu 15 gramov masti. Solate je po možnosti servirati brez kart, ker so itak brez olja.

* **Prerokovanja iz igralnih kart.** V Frankfurt-u (Main) je sodišče obsodilo 60letno Lino Mathäi na dve leti ječe, ker je s prerokovanjem iz kart iz lahkovernih ljudi izvajala denar. Na sličan način je izkoriščala lahkovernost ljudi neka 47letna Elsa Schmidt v Wiesbaden-u, ki je palagala karte, iz katerih je napovedovala prihodnost za denar ter to delala, kakor da ima obrt. Obsoditi so jo na tri leta ječe.

* **Ljubljana in Perugia.** Nedavno je obiskal Ljubljano župan mesta Perugia v spremstvu dveh občinskih svetovalcev v spomin na ta obisk je župan mesta Ljubljane, general Rupnik, izročil županu mesta Perugia zlato kolajno mesta Ljubljane.

* **Iz ljubljanske pokrajine.** V Ljubljani je umrl dr. Albert Kramer v 60. letu svoje starosti. Pokojni je bil narodni poslanec, senator, minister in poslanik bivše Jugoslavije. Razen s politiko se je v glavnem bavil z novinarstvom.

* **Francoski tednik v Ameriki.** V New Yorku je nedavno začel izhajati tednik »France-Amerique« v francoskem jeziku. Financirajo ga seveda ameriški židovski bankirji ter si je lahko misliti, kakšno politično smer bo to glasilo zastopalo. Kot urednik beleži bivši izdajatelj lista »Oeuvre« in pariški advokat Henry Torres, ki ga pozna svet kot hudega hujskača proti Nemčiji izza časov, ko so v Parizu gospodarili še židje. Njegov sodnik je Emil Buré, bivši glavni urednik hujskaškega lista »Ordre« ter soproj neke romunske židnje, ki je v prijateljstvu z znano gospo Lupescu. Dokler bodo Amerikanci te židovske podrepanke finančno podpirali, bodo ti gospodje svoj francoski list tudi izdajali.

GOSPODARSKE VESTI

× **Mlini na veter zopet obratujejo.** V severnem in vzhodnem delu Nemčije je radi štednje z električno silo začelo obratovati zopet več mlinov na veter. Štednja električne sile pomeni štednjo premoaga.

× **Nad 20 milijonov hišnih gospodinjstev imajo v Veliki Nemčiji.** Po uradni statistiki je imela Nemčija na dan 1. oktobra 1938 19,8 milijonov družinskih gospodinjstev. Medtem se je področje Reich-a znatno razširilo in znaša število družinskih gospodinjstev gotovo nad 20 milijonov.

× **Slovaška gradi vodne centrale.** Za gradnjo električnih central na vodni pogon so na Slovaškem leta 1942. izdali 120,5 milijonov kron. Odkar je Slovaška samostojna, je država izdala 210,1 milijon kron za gradnjo električnih central,

Lage (w) — lega
Lehrmädchen (s) — učenka
Liebenswürdigkeit (w) — ljubeznivost
Löschen — gasiti
Lüner (m) — lajnivec
Markensammlung (w) — zbirka znamk
mähen — kositi
Modellhaus (s) — modelna hiša
Möbel (s) — hišna oprava
möblieren — s pohištvo opremiti
nützen — koristiti
ordinieren — ordinirati
Polizei (w) — policija
Preistreiberei (w) — navijanje cen
Radioapparat (m) — radijska priprava
Rechnung (w) — račun
reichen — nuditi, segati
reinigen — čistiti
reinlich — čist, snažen
ruinieren — uničiti
schaden — škoditi
schmieden — kovati
schreien — kričati
Schuldner (m) — dolžnik
Schwarzhörer (m) — (radijski) komar
Serviette (w) — prtlič
solange — dokler
später — pozneje
Speisekarte (w) — jedilni list
stecken (hinstecken) — vtakniti
Stenotypistin (w) — tipkarica
Strauß (m) — šopek
Tierspital (s) — žvinozdravilnica
Tischler (m) — mizar
Todesfall (m) — smrt
Tutbahn (m) — puran
unmöglich — nemogoč
Umstand (m) — okoliščina
Unternehmen (s) — podjetje

Nebotičniki v rastlinstvu

Nebotičniki so delo človeškega razuma in rok. Stevifke in formule pa mogočni stroji pomagajo pri gradnji.

Ce upoštevamo vse pripomočke, ki si jih je čovek pripravil za te vrste dela, potem doseženi uspehi še ne pomenijo tako mnogo, ako jih primerjamo z zgradbami narave, ki so narejene z dokaj primitivnejšimi sredstvi. Zlasti velja to za stavbarske umotvore narave v kraljestvu rastlinstva. Današnji inženjerji se sicer dobro razumejo na svojo stroko, ali od narave bi se zvilc temu lahko še marsikaj naučili. V marsičem je narava še zmerom neprekosljiva.

Vzemimo na primer eno samo bilko iz žitnega morja: Visoko je pognala iz tal, in poletje jo je obtežilo z bremenom polnega klasa, pod katerim se šibi v valovih vetra. Začudo velike sile prenese drobna žitna bilka. Je pa tudi zgrajena iz snovi, ki je izredno trdna in žilava. Samo dober material pa seveda še ne bi zadostoval, če bi ne bil tudi prav izrabljen. Narava pa je dala bilki smoterni prerez, jo okrepila s kolenci in prečnimi stenami ter obdala nežne, mehke dele s listnatimi tulci. Le na ta način je mogoče, da se samo 4 mm debela bilka s pol milimetra debelimi stenami vzpne poldrugi meter visoko. Razmerje debeline bilke proti njeni višini je kakor 1:375. Na vrhu te sloke konstrukcije pa sedi še klas, ki utegne biti pet do desetkrat težji od bilke. Če iščemo nekaj sličnega v naši tehniki, nas bo nemara najprvo zabil k primerjanju visok tovarniški dimnik. Primerjanje bilke in dimnika je porazno za delo človeških rok. Srednji premer 50 m visokega dimnika znaša najmanj 3 m, kar daje razmerje širine proti višini 1:16. V primeri z dvajsetkrat večjimi stevalkami, ki jih je dosegla narava, je to kaj skromen rezultat. Če bi znali naši mojstri enako spretno graditi, potem bi moral biti tisti dimnik najmanj 1000 m visok in še bi ga lahko na vrhu obremenili z desetkratno lastno težo. V navalo vetra bi se moral pri-

pogniti do tal in se v zatišju spet vzravnavati v navpično lego. To so zahteve, ki si jih niti predstavljati ne upamo, da si dan na dan izpolnjujejo v naravi.

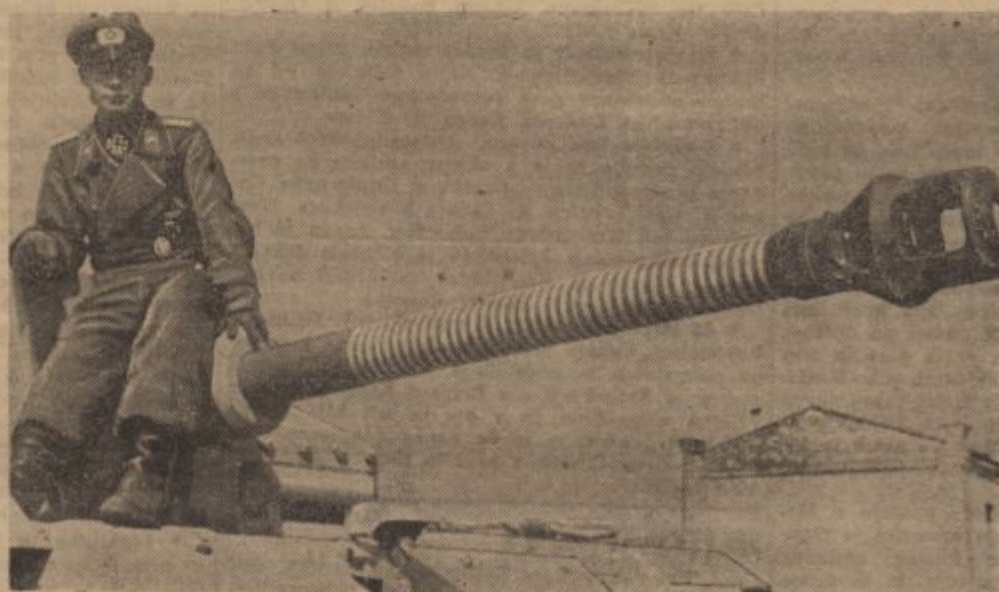
Ali travnata bilka je le majhen umotvor v primeri z drugimi zatopniki svoje vrste, kakor so n. pr. trs, bambus, sladkorni trs in drugi. Pa niti ne bi bilo treba proučevati baš te vrste rastlin, ako bi hoteli spoznati graditeljsko spretnost narave. Nič manjša tehniška mojstrovina ni stebelce skromne mive koprive, da si je konstruirano na popolnoma drugačen način. Tu je prerez stebelca kvadratičen, na vseh štirih robovih okrepjen z okroglimi nabrekliami. Tudi stene so naryzen obokane, kar daje stebelcu še posebno odpornost proti upogibu. Ta prerez močno spominja na današnje moderne konstrukcije iz valovite pločevine. Stebelce je votlo in okroglo na znotraj kakor pri travah, ker so baš srednje plasti najmanj izpostavljene vnanjim silam. Vendar pa je okrog tega prostora še enkrat v manjšem merilu ponovljena konstrukcija iz valovite ploče-

vine, tako da je stebelce dvojno močno ali dokaj bolj prožno, kakor če bi bile samo vnanje stene dvakrat močnejše. Tudi ostali deli so tako premišljeno izoblikovani, da tej naravni visoki stavbi, ki jo predstavljajo stebelce mrtve koprive, ni česa oporekati.

Majhne rastline je treba posebej študirati, da se nam odkrije njih genialni ustroj. Pri drevesa tega ni več treba. Drevesa so tako dovršeni in ravni nebotičniki, da jim tudi najspretnejši konstrukter še zdaleka ni dorasel. Ze samo drevesno deblo mora vzdrževati velikanski pritisk vetra, ki utegne doseči v izjemnih prilikah mnogo kilogramov na vsak kvadratni centimeter. Vrhu tega pa mora deblo še dajati oporo mogočni krošnji. Les sam (kot snov) ne bi bil kos temu bremenu, če bi ne bila njegova gmota tako spretno porazdeljena da lahko prestreza vse vrste mehaničnih sil.

Pri drevju je še bolj dosledno izvedeno načelo obročastega okrepitja debela kakor pri travnatih bilkah. Letne, ki jih lahko opazujemo na prelanih deblih, niso nič drugega nego prerezi različno velikih premerov, ki so nekako okrajnjeni drug v drugega okrog istega središča. Razen tega je deblo pri tleh oprto z več rebri, močnimi nabrekliami, ki se proti vrhu zožujejo. Stare cerkve kakor tudi moderna visoka poslopja imajo skoraj popolnoma slične opornike.

Visoke stavbe v rastlinstvu ne zmorejo samo rekordne višine, glede na prerez in na malenkostno množino materiala iz katerega so zgrajene, ampak hkrati nosijo na vrhu še precejšnje breme, bodisi krošnja, cvet ali sad, ki silno obtežuje celo konstrukcijo. Sicer tudi naši nebotičniki dosežejo precejšnjo višino, ali vrh mora biti zmerom prost, ker bi morali drugače že vnaprej računati, da smo jih postavili na pesek. Glavni vzrok, da je tukaj narava močnejša od nas, so temelji. Visoka stavba je nemogoča brez močnih temeljev in te une narava mojstrsko polaga. Drevo si seveda ne more pripravljati betona, ki tako izvrstno služi našim gradbenikom.

PK-Kriegsberichter Demann (Sch)

Das Ritterkreuz für 40 Panzer-Abschüsse

Dem Zugführer in einer Sturmgeschütz-Abteilung, Leutnant Oberloskamp, wurde für seinen 40. Panzerabschuß im Osten das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes verliehen — Unser Bild zeigt den tapferen Offizier auf dem Rohr seines Sturmgeschützes, das mit 40 Ringen versehen ist

ZANIMIVOSTI

Telo kot izvor toplote

Vsakomur je znano, da ima človeško telo v normalnih prilikah 37 stopinj toplote, merjeno s Celzijevim toplomerom. To pomeni, da mora biti telo v stanju proizvajati toliko toplote, da je skoraj vedno višja od vnanje. Ozračje je samo v izjemnih primerih toplejše nego človeško telo. Pri tem gotovo ni nezanimivo, kako človeški organizem doseže to toploto in kako jo ohranja stalno na isti višini.

Vsi procesi izmenjave snovi v človeškem telesu, predvsem prebava in dihanje, niso nič drugega nego počasno izogrevanje. Moderni človek ve, da z uživanjem hrane jemlje vase toploto, saj je vrednost hrane že natančno izračunana v kalorijah. Beseda pomeni mersko enoto toplote v fiziki in tako lahko razumemo, da hrana, ki ji lahko določimo nje kalorično vrednost, tudi proizvaja določeno toploto. Količina proizvajane toplote pa je osobito pri velikih živalih različna ter je odvisna zlasti od tega ali gre za toplokrvno ali mrzlokrvno žival. Ako primerjamo živali obeh skupin v pogledu na njihovo proizvodnjo toplote, prihajamo do silnih presenečenj.

Glavni delež na proizvodnji toplote ima mišičevje, posebno okostno mišičevje, ki tudi v mirujočem stanju ne preneha proizvajati toplote. Mišice so namreč zmerom v lahni kontrakciji, tako da vedno pridelujejo toploto. Seveda proizvajajo toploto tudi drugi organi, kakor jetra, ledvice, čreva itd. Proces se vrši na ta način, da se neka energija pri izmenjavi snovi n. pr. kemična, spre-

minja v kako drugo energijo, toda nikoli ne popolnoma. Nastajajoči ostanek se izpreminja v toploto: toplota se sprosti.

Ta toplota se mora po možnosti ohraniti organizmu in za shrambo toplote služijo razne naprave telesa. Glavno nalogo ima koža, ki oddeljuje telo od vnanjega sveta. Koža pri toplokrvnih živalih ni nikoli popolnoma gola, kakor n. pr. pri žabi, marveč porasčena z dlako ali perjem. Pri človeku, ki je v teku svojega kulturnega razvoja skoraj popolnoma izgubil dlako, opravlja varnostno službo obleka, ki deluje popolnoma v istem smislu kakor dlaka ali perje.

Ze naslednji primer zadostuje, da se spozna veliki pomen te zaščite. Ako obriremo kunca, se njegova telesna toplota ne vzdrži na normalni stopnji niti tedaj, kadar znaša vnanja toplota 20° Celzija. Pri nekaterih živalih je velike važnosti v tem pogledu oklep iz tolsče, ki obdaja telo. Najbolj se opazja to pri kitih, kjer je tolsča prevzela nalogo, da ščiti toploto, ko so ti sesavci zaradi svojega življenja v vodi izgubili vsako sled dlake.

Pravilna regulacija toplote pa ne obstaja samo v tem, da se v telesu ohrani proizvajana toplota, marveč je treba tudi mehanizmov, ki jo odvajajo v primeru, da je je preveč. Na najenostavnejši način se odvaja iz telesa odvisna toplota z avtomatičnim razširjenjem najmanjših kožnih celic, da pride na ta način več tople krvi v dotiko s telesno površino. Afriški slon ima poleg tega še prav posebno orodje za oddajanje prekomerne toplote. To so njegovi uhlji. Doznano je, da debelo kožo pri večji vročini vse hitreje miga s svojimi ogromnimi uhlji, pri nizki temperaturi pa zamahuje z njimi

× Svedska izdeluje nova mazivna olja. Ze v svetovni vojni so na Švedskem začeli za potrebe svojih železnih izdelovati mazivno olje iz katrana, ki so ga pridobivali iz drevesnih panjev ali štorov. Sedanja vojna, ki je Angležem otežila uvoz olja, je dala povod, da so Švedi pridno delali na izpopolnjevanju tega načina pridobivanja mazivnih masčob. Ze leta 1941. so ustanovili družbo, ki je uredila sto naprav za pridobivanje katrana iz drevesnih panjev. Letna produkcija katrana znaša kakih 20 tisoč ton, iz katerega se potom destilacijskega postopka izdela kakih 6000 ton razmeroma dobrega mazivnega olja. To olje uporabljajo v naravnem stanju, deloma ga pa tudi mešajo z drugimi olji. Izkušnja je pokazala dobre lastnosti tega, iz katrana izdelanega mazivnega olja, akoravno se ga ne more na celotni vzprerediti z ostalimi mineralnimi olji. V splošnem je to olje najbolj primerno za mazanje vozečega železniškega materiala in strojev.

× Izum novih zlitin lahkih kovin. Profesor Obinneta na inštitutu za raziskovanje kovin na univerzi v Tokiju na Japonskem, je izumil nov način legiranja lahkih kovin, ki je kakih 33% lažja, kakor takozvani dur-aluminij, ki ga uporabljajo za izdelavo letal. Zlitina je elastična, ne rjavi in ima vse prednosti za uporabo v izdelovanju letal kot nadomestek za dur-aluminij.

× Finska industrija marmelade in sokov. Finsko ministrstvo za preskrbo je odredilo, da smejo tovarne marmelade in sokov letos nakupovati samo tri vrste jagod. Odlok ima namen, da se prebivalstvu omogoči preskrba s tem sadežem. Hkrati mislijo nekoliko tovarn marmelade in sokov postaviti.

le v daljših prealekkih. Tudi je dokazano, da imajo uhlji precej višjo toploto nego ostalo telo in je nedvomno, da veliki uhlji, ki znatno povečujejo površino telesa, ne služijo samo za lovljenje rvkov, marveč tudi za važno regulacijo telesne toplote.

Splošno znani način ohlaiditve je potenje. Pri veliki vročini začne potne žleze izločevati na površje tekočino, ki z izhlapevanjem povzroča ohlaiditev kože. Toda ta način je v polni meri dan le redkim bitjem. Človek, konj in ovca se lahko pote po vsem životu, svinja in govedo samo na smrčku, mačka, pes in jež pa samo na podplatnih blazinah.

Tudi dihanje služi v znatni meri za oddajo toplote. Po zimi to lahko izvrstno opazujemo, ko se vlaga izdihanega zraka zaradi temperature takoj zgosti v meglico. Ta način služi zlasti psu za oddajo toplote. Ako se n. pr. pri teku močno segreje, potem kar sunkoma izdihuje nakopičeno toploto in hrope pomaljša jezik iz gobca, da tako spravi večjo odprtino za izdihavanje sapa. V mirnem stanju izdiha pes kaka 2 litra zraka na minuto, kadar pa hrope, pa poveša količino na 50 do 75 litrov v istem času. V takem stanju tudi lahka petino litra vode na uro.

Telesna toplota pri toplokrvnih živalih ni zmerom enaka, marveč se ravna po aktiviteti. Zato imajo močne živali najvišjo toploto okoli polnoči, dnevne pa okoli poldne, ko so njihove sile v najvišjem naponu pri iskanju živeža. Kolebanja v teku enega dne pa ne znašajo več ko nekoliko stopinj. Regulacija toplote z izolacijo ali oddajo pa kljub temu ni tako popolna, da bi izenačevala vse razlike nasproti vnanji okolici. Če preiskujemo izmenjavo snovi, ki pada ali raste s proizvodnjo toplote, vidimo, da pri 10° zelo naglo stopa izmenjava snovi, ker nastopa pri tej temperaturi tkzv. trepetanje mišic od bladu, toda to pojačanje izmenjave ne stopa enakomerno z znižanjem vnanje toplote, marveč poneha pri različnih živalih ob določeni najmanjši toploti. Pri 30 stopinjah toplote je izmenjava snovi najmanjša; ako toplota še raste, je telo ne more več izenačiti in izmenjava snovi ter notranja toplota raste. Tako se telo segreje preko normale in opažamo pojav, ki ga poznamo pri mrzalci. Tega stanja organizem ne preživi dalje časa in zapade smrti, ako ne nastopi sboljšanje.

Hausbesorger

(älteres Ehepaar) wird aufgenommen bei

WILHELM BRAUNS, CILLI FARBENFABRIK

Spitalgasse 4-8 Geboten wird Anstellung im Betriebe, außerdem freie Wohnung, Beheizung, Beleuchtung und eine entsprechende Entlohnung. 426

POLITIČNE BELEŽKE

»Kdo je pravzaprav George Washington?« Njujorški dopisnik londonskega lista »Evening News« poroča, da je neznanje mladih visokošolcev v Zedinjenih državah naravnost obupno. Če se glede zgodovine Zedinjenih držav ne vedo ti mladi ljudje ničesar povedati. Tako so predložili 7000 visokošolcem vprašanje, kdo neki je bil George Washington. Samo 25% visokošolcev je vedelo odgovoriti, da je bil George Washington stemejitelj neodvisnosti Zedinjenih držav Severne Amerike. Okrog 80% pa med njimi ni vedelo, kdo so bili Abraham Lincoln, Jefferson, Hamilton itd. Večina dijakov je jecljala nekaj o »generalih« in »gospodarstvenikih«, da bi se nekako izmazala. Angleški dopisnik je nato ugotovil, da se tudi Angležem ni treba mučiti s ameriško zgodovino, ker jim ni treba biti bolj pametni, kot je sam papež... Ti mladi neznalci v Zedinjenih državah se v ostalem bavijo z vzgojnimi načrti za ameriški narod. Spričo njihovega »globokega« manja o lastni zgodovini, je itak prikakovati, da so glede Nemčije popolnoma »informirani«.

Zatamnitev od 22. do 4. ure

Amtliche Bekanntmachungen

Aufnahme von Reichsbahnschülern — bautechnischer Fachrichtung für den Reichsbahn-Sonderlehrgang an der Staatsbauschule in Graz im September 1943

Zur Heranbildung von Nachwuchskräften für den gehobenen technischen Reichsbahndienst der bautechnischen Fachrichtung eröffnen wir im Herbst 1943 an der Staatsbauschule in Graz einen achtsemestrigen Sonderlehrgang für Hoch- und Tiefbau. Als Aufnahmewerber kommen außer Söhnen von Reichsbahnbediensteten auch Söhne von nicht Eisenbahnern in Frage

VORBEDINGUNGEN:

- körperliche Tauglichkeit mindestens der Gruppe B der Tauglichkeitsvorschrift der Deutschen Reichsbahn. Die ärztliche Untersuchung wird von der Deutschen Reichsbahn (Reichsbahndirektion Villach) auf ihre Kosten veranlaßt;
- deutschblütige Abstammung;
- Zugehörigkeit zum DJ oder zur HJ;
- Mindestalter 14 Jahre;
- mit Erfolg abgeschlossene Volks- und Hauptschule oder 4 Klassen Oberschule. Die Bewerber haben an der Staatsbauschule in Graz eine Aufnahmeprüfung abzulegen, zu der sie sich unverzüglich persönlich oder schriftlich anzumelden haben.

Diese Prüfung wird am 12. 7. 1943 abgenommen werden. Sie erstreckt sich auf den Prüfungstoff der 4. Hauptschulklassen, und zwar in den Gegenständen: Deutsch, Arithmetik, Geometrie und Naturlehre.

Die Deutsche Reichsbahn übernimmt gegen die Verpflichtung nach abgeschlossenem Studium in den Dienst der Deutschen Reichsbahn einzutreten, für die Reichsbahnschüler des Sonderlehrganges die Kosten der Aufnahmeprüfung, die Bezahlung des Schulgeldes sowie die teilweisen Kosten der vorgeschriebenen Unterrichtsmittel. Weiters trägt die Deutsche Reichsbahn während des Schuljahres die Kosten der Unterbringung und Verpflegung für die Schüler, die nicht bei den Eltern wohnen können.

Wohnen die Studierenden am Schulort bei den Eltern, so zahlt die Reichsbahn einen monatlichen Unterhaltszuschuß.

Auswärtswohnende erhalten zum Besuch der Schule Freifahrt.

Beiträge für eine Krankenversicherung werden nicht übernommen, wohl aber allfällige Unfallversicherungsgebühren.

Für die Beschäftigung bei einer Bahnmeisterei während der Sommerferien und für einen — auf Kriegsdauer allerdings gekürzten — Urlaub, wird Sondervergütung gewährt.

Mit Erreichung des 5. Semesters und des 17. Lebensjahres werden die Staatsbauschüler unter Berufung in das Beamtenverhältnis als technische Praktikanten übernommen.

Nach erfolgreichem Abschluß des Studiums an der Staatsbauschule werden die technischen Praktikanten in die 2jährige Ausbildung für die Laufbahn zum technischen Reichsbahninspektor übernommen.

Gesuche um Aufnahme in den Reichsbahn-Sonderlehrgang an der Staatsbauschule in Graz sind bis spätestens 1. 7. 1943 an die Reichsbahndirektion Villach zu richten. Nächstehende Unterlagen sind beizufügen:

- Der Geburtschein;
- ein vom Bewerber selbst verfaßter und eigenhändig geschriebener Lebenslauf;
- das Abgangszeugnis der Hauptschule oder der 4. Klasse der Oberschule;
- die Zeugnisse über etwaige Berufstätigkeit;
- der Nachweis über die Zugehörigkeit zum DJ, zur HJ oder einer Parteigliederung;
- ein Lichtbild in Paßform und
- die Einverständniserklärung des Vaters oder Erziehungsberechtigten zur Einstellung als Reichsbahn-Sonderlehrgangsschüler

Nach bestandener Aufnahmeprüfung haben die Bewerber noch vor Beginn des Schuljahres der Leitung der Staatsbauschule eine 4wöchige gewerbliche Tätigkeit im Bauhandwerk nachzuweisen, wobei die Wahl der Beschäftigungsstelle dem Einzelnen überlassen bleibt.

Anzeigen im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich

■ Kdor se ukvarja s hudičema... Pod pritiskom Anglije, je egiptovska vlada, ki ji načeljuje znani Nahas paša, nedavno vzpostavila diplomatske odnose s Sovjetsko Unijo. Komaj so bili stiki med Moskvo in Kairo vzpostavljeni, so pričeli boljševiški agenti s svojim delovanjem. V številnih obratih so zahtevali od delavcev, naj ustanovijo komunistične celice in zbirajo denarne prispevke za Sovjetsko Unijo. »Zveza prijateljev Sovjetske Unije« pa zbira pristaše med egiptovskimi naborniki, medtem pa rovari »Arabska komunistična zveza« med arabskim prijateljstvom. Star pregovor pravi: »Kdor se s hudičem ukvarja...«

Kleiner Anzeiger

Zu verkaufen

Anoden-Batterien, Grammophonplatten und Stempel jeder Art erhältlich bei G. Pichler, Pettau, Ungartorgasse 2. 417-3

Heuwendemaschine, im guten Zustande, um 200 RM zu verkaufen. Anton Windisch, Rann bei Pettau. 418-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

50 Bienenschwärme sofort zu kaufen gesucht. Skrabl, Kaufmann, Thesen, Gutendorf, Sengergasse 11, Post Kötsch. 396-4

Kaufe Klavierharmonika, bis 60 Bässe. Horvat, Knittelfeld, Bahnstraße 29. 420-4

Stellengesuche

Schneiderlehrling wird dringend gesucht. F. Skrabl, Seitzdorf-Plankenstein. 419-6

Perfekte Köchin von 50 Jahren aufwärts, mit guten Zeugnissen, möglichst aus der Luttenberger Gegend, wird sofort beim Pfarramt Georgen in Stainztal bei Bad Radein aufgenommen. 426-6

Verlässliches Kindermädchen w. zu kleinen Kindern gesucht. Anzufragen bei Büdefeldt, Herrngasse 14. 423-6

Auf kleinen Besitz in Marburg nehme in Dienst Winzer(in) mit einer oder zwei Arbeitskräften, selbständigen Knecht oder Magd. Anzufragen: Marburg, Schillerstraße 20-L. 411-6

Lehrling wird aufgenommen. — Schalamun Max, Huf- u. Wagenschmied, Partin 127, Post Mallenberg l. d. B. 412-6

Lehrmädchen, ehrlich und gesund, wird in einer Gemischtwarenhandlung sofort aufgenommen. Volle Verpflegung im Hause. Anträge unter »Deutschsprechend« an die Verw. 413-6

Funde - Verluste

13

Verloren. Auf dem Wege Urbanstraße—Schönererstraße—Schmidereergasse—Schillerstraße—Herrengasse wurde ein Bezugschein, auf den Namen Ludmilla Korada lautend, und RM 30.— am Mittwoch, den 9. Juni 1943 nachmittags verloren. Vor Verwendung des Bezugscheines wird gewarnt. Der Finder wird gebeten, den Bezugschein und Geldbetrag bei Ludmilla Korada, Znaimerergasse 22, abzugeben.

Heirat

12

Bauernsohn, 35 Jahre alt, sucht Fräulein mit Besitz, 8 oder 10 Joch Grund, zwecks Heirat kennen zu lernen. Zuschriften unter »Bauernsohn« an die Verw.

Industrieller, 1,75 groß, schlank, Reiterfigur, sehr honorab. gut. Charakter, völl. alleinstehend, sucht Briefwechsel zwecks späterer harmonischer Ideal-Ehe mit feinem, lieben Mädels v. guter Figur u. einwandfreiem Vorleben, auch mittellos angen. u. gleich, welchen Standes. Gefl. Zuschriften, mögl. mit Bild, unter »Stadt oder Land Nr. 422« an die Verw. des Blattes. 422-12

Mädchen, 23 Jahre alt, wünscht einen Burschen, bis 30 Jahre alt, zwecks Ehe kennen zu lernen. Anträge unter »Ehrenhaft« an die Verw. 421-12

Verschiedenes

14

Tausche neuen Elektromotor, 5,5 PS, gegen einen Benzin- od. Dieselmotor gleicher Stärke. Wird auch gekauft. Anträge an die Ortsbauernschaft Reifnig am Bachern. 407-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie. Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Dr., Mellingerstraße 3 Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag ganztägig statt. 14

Kaufe altes Harmonium, wenn auch sehr reparaturbedürftig. Angebote an Grusa Josef, Narvikstraße 9, Marburg. 322-4

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

EMIL JANNINGS

in
**ALTES HERZ
WIRD WIEDER JUNG**

mit

MARIA LANDROCK
VIKTOR DE KOWA
WILL DOHM
HARALD PAULSEN
MARGIT SYMO

Für Jugendliche nicht zugelassen!

1008

**Maschinen
dürfen nicht
stillstehen!**

Wer sich kleine Riß- oder Quetschungen zuzieht, kann noch Anlagen von Hansaplast die Arbeit getrost fortsetzen; dieser Schnellverband ist im Ne angelegt, schützt vor Schmutz und wirkt entzündungswidrig.

**Hansaplast
heilt Wunden!**

Wenige cm erfüllen den Zweck!

COSAN
kolloidaler flüssiger Schwefel

Oidium / Aescherich

Bezug durch Handel und Gesundheitsämter

J. D. Riedel - E. de Haen A.-G. Berlin

Znaim - Fernspr. 423

ZIRKUS KONRAD

Marburg, bei der Kadettenschule

bis 20. Juni täglich

2 Vorstellungen 2

15.30 und 20 Uhr

415

Pfingstsonntag und Pfingstmontag je 3
Vorstellungen, um 14, 17 und 20 Uhr.

Düngekalke,

wie

Düngestückkalk
Brandkalk, gemahlen, in Säcken
kohlen. Kalk, gemahlen, lose
Löschkalk
außerdem
Weinbergschwefel in Säcken
»Cosans«, flüssiger Schwefel in Flaschen

laufend zu beziehen bei der Firma

ANTON BIRGMAYER, MARBURG

Tegethoffstraße 74

Telefon 24-97, und CIII, Grazerstraße 3,
Telefon 49. 416

**NEUES Pulver für den
Wuchs und für
die Mastung der Schweine**

REDIN,

mit garantiertem Erfolg!

ZENTRALDROGERIE EMIL THUR
86 Marburg / Drau, Herrengasse 33

ÖLSAMENAUSTAUSCH

BEI DER ÖLFABRIK

JOHANN WESIAK, FRAUHEIM Station: Kranichs-

feld-Frauheim

Ausgetauscht werden:

Geschälte Kürbiskerne	Rüben
Ungeschälte Kürbiskerne	Raps
Geschälte Sonnenblumen	Leinsamen
Ungeschälte Sonnenblumen	Nüsse
Mohn	

Weitere Austauschstellen:

Beranitsch Johann, Monsberg
Gassell Robert, Schleinitz bei CIII
Hrepeunik Fanny, Gonoditz
Jurschitsch Andreas, Maxau
Landwirtschaftliche Genoss. Windischöraz
Landwirtschaftliche Absatzgen. Frasslau
Lokoschegg Philipp, Storkenhau mer b. CIII
Nad Isberger Franz, Amtmannseld
Plementsch Josef, Montpreis

Preaz Alois, Rohitsch
Sima Karl, Pöltshach
Spilchal Anton, Waldegg
Schober Hartwig, Mahrenberg
Wagner Josef, Erlachstein
Wisowitsch Johann, Sachsenfeld
Wretschko P., Monsberg
Tschergul Karl, Pottau

395

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

- FERNRUF: 24-53

SCHULGASSE

im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

131

Verzinst die Sparanlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung
Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristige auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung

Das wichtigste

beim »Garantol« ist. Jede Menge kann zu jeder Zeit dosuzugelagt oder entnommen werden! Darum: Wenn wichtige Zustellungen erfolgen, lassen einige Liter in

Garantol

legen, später frumen

Sie sich über

Brennklein

Vornel

Garantol kon-

serviert über

über 1 Jahr!

Garantol konserviert über 1 Jahr!

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 3.

237-14